

Warszawa, dnia 20 maja 2019 r.

Poz. 79

**DECYZJA NR 146
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 6 maja 2019 r.

zmieniająca decyzję w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. W decyzji nr 106 Komendanta Głównego Policji z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze (Dz. Urz. KGP poz. 53) załącznik do decyzji otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej decyzji.

§ 2. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

z up. Komendanta Głównego Policji
Zastępca Komendanta Głównego Policji
nadinsp. Kamil BRACHA

---

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. poz. 1644, z 2008 r. poz. 1116, z 2010 r. poz. 1381, z 2012 r. poz. 899, z 2014 r. poz. 1312, z 2015 r. poz. 593, z 2016 r. poz. 1526, z 2018 r. poz. 208 oraz z 2019 r. poz. 462.

Załącznik do decyzji Nr 146
Komendanta Głównego Policji
z dnia 6 maja 2019 r.

**PROGRAM NAUCZANIA
NA KURSIE SPECJALISTYCZNYM
DLA POLICJANTÓW SŁUŻBY KRYMINALNEJ
WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI
OPERACYJNO-ROZPOZNAWCZE**

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest uzyskanie wiedzy i umiejętności przygotowujących policjanta do:

- prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych,
- prowadzenia wybranych czynności procesowych,
- wykorzystywania wyników pracy operacyjnej w postępowaniach przygotowawczych.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs może zostać skierowany policjant, który wykonuje czynności operacyjno-rozpoznawcze, a jego wiedza i umiejętności wymagają uzupełnienia.

Policjanci kierowani na kurs obowiązani są do posiadania poświadczenia bezpieczeństwa uprawniającego do dostępu do informacji oznaczonych klauzulą, co najmniej „poufne” (do wglądu w jednostce szkoleniowej) oraz do posiadania podczas kursu kabury na broń osobistą.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest prowadzony w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 59 dni szkoleniowych. Realizacja treści kształcenia zawartych w programie kursu wymaga przeprowadzenia 472 godzin lekcyjnych.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)
Rozpoczęcie, zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu	8
Zajęcia programowe	456
Egzamin końcowy i zakończenie kursu	8
Ogółem	472 (59 dni szkoleniowych)

Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie. Wyjątek stanowi dzień, w którym będą realizowane zajęcia z bloku nr IV (szkolenie strzeleckie); wówczas łączny czas zajęć nie powinien przekraczać 10 godzin lekcyjnych dziennie.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych, nie powinna przekraczać 23 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Słuchacze powinni otrzymać materiały przeznaczone do analizy w ramach ćwiczeń lub dyskusji, co najmniej jeden dzień przed planowanym terminem zajęć.

Nauczyciel policyjny ma prawo zlecać słuchaczom wykonanie zadań, które będą niezbędnym uzupełnieniem zajęć programowych.

Za zgodą kierownika komórki organizacyjnej realizującej dane zagadnienie, dopuszczalne jest podczas prowadzenia zajęć praktycznych regulowanie przez prowadzących czasu zajęć w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnego tematu w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych.

Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest obowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej i orzecznictwa sądowego.

Nauczyciele policyjni zobligowani są również do promowania wśród słuchaczy postaw równego, niedyskryminacyjnego traktowania uczestników prowadzonych przez Policję postępowań.

Zaleca się, aby podczas realizacji zajęć programowych korzystać z wiedzy i doświadczenia policjantów jednostek organizacyjnych Policji oraz podmiotów pozapolicyjnych.

Z uwagi na umiejętnościowy i praktyczny charakter zajęć w blokach zagadnieniowych V-VI zaleca się, aby zajęcia prowadziło dwóch nauczycieli policyjnych.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Numer bloku	Nazwa i charakterystyka bloku zagadnieniowego	System oceniania
I.	Wybrane elementy postępowania przygotowawczego	<p>W bloku zagadnieniowym zaplanowano trzy sprawdziany wiedzy. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Oceną okresową jest średnia arytmetyczna ocen bieżących.</p> <p>Do oceny stopnia opanowania umiejętności związanych ze sporządzaniem dokumentów stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym <i>zaliczono</i> (zal.) albo <i>nie zaliczono</i> (nzal.).</p> <p>Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona przez słuchacza na ocenę pozytywną.</p>
	<p>W ramach bloku zagadnieniowego jest realizowanych dziesięć tematów, ukierunkowanych na poszerzenie wiedzy oraz kształcenie umiejętności z zakresu: wybranych elementów części ogólnej kodeksu karnego, wprowadzenia do kk, czynności poprzedzających wszczęcie postępowania przygotowawczego, dowodów rzeczowych i dowodów z dokumentów, zatrzymania rzeczy, przeszukania, przesłuchania świadka, przesłuchania podejrzanego, zatrzymania osoby, środków zapobiegawczych, tymczasowego zajęcia mienia ruchomego, okazania.</p>	

II.	<p>Praca operacyjna</p> <p>W ramach bloku zagadnieniowego jest realizowanych piętnaście tematów, ukierunkowanych na poszerzenie wiedzy i kształcenie umiejętności z zakresu: wprowadzenia do pracy operacyjnej, planowania w pracy operacyjnej, analizy kryminalnej, wywiadu operacyjnego, obserwacji, zasadzki, współpracy z osobami udzielającymi pomocy Policji, szczególnych metod pracy operacyjnej, wybranych aspektów stosowania rzeczowych środków pracy operacyjnej, organizacji poszukiwań, identyfikacji osób i zwłok, ochrony osób, operacyjnego sprawdzenia, sprawy operacyjnej, nadzoru nad prowadzeniem pracy operacyjnej.</p>	<p>W bloku zagadnieniowym zaplanowano trzy sprawdziany wiedzy. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Ocena okresową jest średnia arytmetyczna ocen bieżących.</p> <p>Do oceny stopnia opanowania umiejętności związanych ze sporządzaniem dokumentów stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym <i>zaliczono</i> (zal.) albo <i>nie zaliczono</i> (nzal.).</p> <p>Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona przez słuchacza na ocenę pozytywną.</p>
III.	<p>Proces wykrywczy wybranych przestępstw</p> <p>W ramach bloku zagadnieniowego realizowanych jest siedemnaście tematów, ukierunkowanych na kształcenie wiedzy i umiejętności z zakresu: wykorzystania informatyki w pracy operacyjno-rozpoznawczej, kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia, podstaw kryminologii, podejmowania czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa: kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia i paserstwa, rozbójnicze i uprowadzenia osób, oszustwa, przeciwdziałania narkomanii, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko życiu i zdrowiu, fałszowania pieniędzy i dokumentów, handlu ludźmi oraz przestępstw im towarzyszących, przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządowych, przeciwko porządkowi publicznemu oraz z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, przestępczości komputerowej, zagadnienia stresu i wypalenia zawodowego, etyki w pracy operacyjno-rozpoznawczej oraz postępowania przed sądem I instancji.</p>	<p>W bloku zaplanowano pięć sprawdzianów wiedzy. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Ocena okresową jest średnia arytmetyczna ocen bieżących.</p> <p>Do oceny stopnia opanowania umiejętności związanych ze sporządzaniem dokumentów stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym <i>zaliczono</i> (zal.) albo <i>nie zaliczono</i> (nzal.).</p> <p>Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona przez słuchacza na ocenę pozytywną.</p>
IV.	<p>Doskonalenie umiejętności strzeleckich</p>	<p>Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje</p>

	W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na doskonalenie umiejętności strzeleckich.	się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym <i>zaliczono</i> (zal.) albo <i>nie zaliczono</i> (nzal.). Warunkiem zaliczenia tematu jest zaliczenie wszystkich planowanych strzelań.
V.	Umiejętności taktyczne i techniczne stosowane do zatrzymani niebezpiecznego przestępcy	Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym <i>zaliczono</i> (zal.) albo <i>nie zaliczono</i> (nzal.). Warunkiem zaliczenia tematu jest zaliczenie dwóch testów umiejętności.
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu zatrzymania niebezpiecznego przestępcy.	
VI.	Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy	Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym <i>zaliczono</i> (zal.) albo <i>nie zaliczono</i> (nzal.). Warunkiem zaliczenia tematu jest zaliczenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej.
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	

9. Forma zakończenia kursu

Kurs kończy się egzaminem. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z każdego bloku zagadnieniowego.

Egzamin końcowy obejmuje jedno zadanie praktyczne, sprawdzające wiedzę i umiejętności z zakresu prawa karnego i taktyki czynności wykrywczych.

Zadanie praktyczne oraz klucz odpowiedzi opracowuje jednostka szkoleniowa realizująca kurs.

Do oceny przyjmuje się następującą skalę:

Poniżej 70 % możliwych do uzyskania punktów – ocena niedostateczna (1),

70% - 79% możliwych do uzyskania punktów – ocena dopuszczająca (2),

80% - 89% możliwych do uzyskania punktów – ocena poprawna (3),

90% - 94% możliwych do uzyskania punktów – ocena dobra (4),

95% - 99% możliwych do uzyskania punktów – ocena bardzo dobra (5),

100% możliwych do uzyskania punktów – ocena wyróżniająca (6).

Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia kursu specjalistycznego, z wpisanym ogólnym wynikiem nauki (średnia wszystkich ocen okresowych) oraz oceną z egzaminu końcowego.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

BLOK ZAGADNIENIOWY NR I. WYBRANE ELEMENTY POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZEGO

TEMAT NR 1: Wybrane elementy części ogólnej kodeksu karnego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić elementy przestępstwa,
- analizować czyny zabronione pod kątem ich ustawowych znamion,
- rozróżnić stadialne i zjawiskowe formy przestępstwa,
- określić zasady odpowiedzialności za przestępstwa w zależności od formy ich popełnienia,
- interpretować okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną oraz skutecznie wnioskować o ich stosowanie,
- zinterpretować okoliczności wpływające na obostrzenie kary.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Omówienie założeń organizacyjnych kursu.	1	pogadanka	Zapoznaj słuchaczy z programem kursu, zasadami oceniania oraz zaliczania poszczególnych zagadnień i bloków tematycznych, poprawiania ocen bieżących, a także z zasadami przeprowadzenia egzaminu kończącego kurs. Dokonaj swojej autoprezentacji, poproś o prezentację słuchaczy.
2. Pojęcie przestępstwa. 3. Ustawowe znamiona czynu zabronionego. 4. Tryby ścigania przestępstw.	4	pogadanka ćwiczenia	Przypomnij pojęcie przestępstwa oraz ustawowe znamiona czynu zabronionego. Poleć słuchaczom przeprowadzenie analizy wybranych artykułów części szczególnej kk pod kątem ustawowych znamion. Przypomnij tryby ścigania przestępstw. Przeprowadź ćwiczenia polegające na ustalaniu formy postępowania przygotowawczego i trybu ścigania. Zwróć uwagę na rolę wniosku o ściganie, w sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek, a także na możliwość cofnięcia wniosku o ściganie oraz zgody i zezwolenia na ściganie, w sprawach o przestępstwa, wymagające takiej zgody lub zezwolenia.
5. Stadialne i zjawiskowe formy popełnienia przestępstwa. 6. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną:	4	wykład, ćwiczenia, pogadanka	Przypomnij formy popełnienia przestępstwa i okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną. Poleć słuchaczom, aby na podstawie założeń określili stadialne i zjawiskowe formy przestępstwa oraz okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną.

- ze względu na brak bezprawności czynu, - ze względu na brak winy.			
7. Zbieg przepisów ustawy. 8. Przestępstwo ciągle. 9. Zbieg przestępstw.	3	wykład	Posługując się prezentacją materiałów w formie graficznej, omów instytucje: zbiegu przepisów ustawy, przestępstwa ciągłego i zbiegu przestępstw; omówione treści ilustrowaj przykładami. Zwróć uwagę na prawnokarne konsekwencje ich wystąpienia. Podaj słuchaczom sposoby zapisywania kwalifikacji prawnej w sytuacji wystąpienia zbiegu przepisów ustawy, przestępstwa ciągłego i zbiegu przestępstw.
10. Kary i środki karne oraz środki kompensacyjne i okoliczności mające wpływ na wymiar kary.	2	wykład	Omów pojęcie kary i środka karnego, środka kompensacyjnego, dokonaj charakterystyki poszczególnych kar i środków penalnych oraz instytucję dozoru elektronicznego. Wskaż na konieczność znajomości tych zagadnień przez policjanta, z uwagi na możliwość konsensualnego zakończenia postępowania przygotowawczego. Omów okoliczności wpływające na nadzwyczajne złagodzenie kary, zwracając szczególną uwagę na art. 60 kk. Omów instytucję powrotu do przestępstwa i przestępstwo o charakterze chuligańskim. Przy omawianiu art. 65 kk, nawiąż do znamion z art. 258 kk.

TEMAT NR 2: Wprowadzenie do procesu karnego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić zasady procesowe obowiązujące w postępowaniu karnym,
- wymienić stadia procesu karnego,
- określić tryb ścigania przestępstwa,
- określić cele i formy prowadzenia postępowania przygotowawczego,
- określić zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Stadia procesu karnego. Zasady procesowe.	1	wykład, pogadanka	Przypomnij cele procesu karnego i jego poszczególne stadia. Wskaż zasady procesowe, ze szczególnym uwzględnieniem zasad obowiązujących w postępowaniu karnym. Podkreśl znaczenie stosowania zasady informacji prawnej, domniemania niewinności oraz prawdy obiektywnej.
3. Cele, formy postępowania przygotowawczego. 4. Organy prowadzące postępowanie przygotowawcze.	2	wykład	Omawiając zadania postępowania przygotowawczego zaakcentuj, że zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów dla sądu ma nastąpić w postępowaniu przygotowawczym w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zasadności wniesienia aktu oskarżenia albo innego zakończenia postępowania, jak również do przedstawienia wniosku o dopuszczenie dowodów i przeprowadzenie ich przed sądem.
5. Zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym. 6. Wyłączenie policjanta prowadzącego postępowanie przygotowawcze.	1	wykład	Omawiając zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym, wskaż czynności zastrzeżone dla prokuratora i sądu. Omów zasady i tryb kierowania sprawą do postępowania mediacyjnego. Podkreśl znaczenie prawidłowo przeprowadzonego postępowania przygotowawczego dla wyników całego procesu karnego. Zwróć uwagi na przesłanki wyłączenia policjanta od prowadzenia postępowania określone w art. 40– art. 47 kpk.

TEMAT NR 3: Czynności poprzedzające wszczęcie postępowania przygotowawczego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać źródła informacji o przestępstwie,
- określić sposoby dokumentowania informacji o przestępstwie,
- określić tryb postępowania w przypadku złożenia zawiadomienia przez osobę małoletnią, głuchoniemą, z zaburzeniami psychicznymi, sprawcę przestępstwa oraz w przypadku uzyskania anonimowej informacji o przestępstwie,
- zinterpretować przepisy dotyczące uprawnień i obowiązków pokrzywdzonego,
- określić czynności procesowe w niezbędnym zakresie.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Przyjęcie informacji o przestępstwie. 2. Przyjęcie informacji o przestępstwie od: <ul style="list-style-type: none"> - ofiary przestępstwa przeciwko wolności - seksualnej, - małoletniego, - głuchoniemego, - sprawcy przestępstwa, - osoby z zaburzeniami psychicznymi, 3. Uprawnienia i obowiązki pokrzywdzonego.	4	pogadanka, wykład, pokaz	<p>Posługując się przykładami, przypomnij źródła informacji o przestępstwie i sposoby postępowania w zależności od osoby zgłaszającej. Zwróć uwagę na sposób postępowania w przypadku zgłoszenia o przestępstwie przez osoby pokrzywdzone w wieku do 15 lat, albo przestępstwami określonymi w rozdziałach XXIII, XXV i XXVI kk (art. 185a § 1– art. 185d kpk).</p> <p>Omawiając katalog uprawnień i obowiązków pokrzywdzonego, zwróć szczególną uwagę na możliwość zastosowania środków ochrony i pomocy dla pokrzywdzonego i osób jemu najbliższych oraz dochodzenia roszczeń majątkowych w procesie karnym.</p> <p>Zaakcentuj uprawnienia pokrzywdzonego związane z możliwością stosowania trybów konsensualnych, a także z żądaniem – już na etapie zawiadomienia o przestępstwie – końcowego zapoznania z materiałami postępowania przygotowawczego oraz z prawem wglądu w akta postępowania przygotowawczego, na podstawie art. 156 § 5 kpk.</p> <p>Zaprezentuj prawidłowo sporządzony protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie.</p>
4. Postępowanie w przypadku uzyskania przez Policję anonimowej informacji o przestępstwie.	1	pogadanka	Omów zasady postępowania z uzyskanymi anonimowymi informacjami o przestępstwie.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
5. Postępowanie w niezbędnym zakresie.	2	wykład	<p>Przypomnij podstawy prawne, przyczyny, cel, zakres, czas i sposób przeprowadzania i dokumentowania postępowania w niezbędnym zakresie. Wskaż podmioty uprawnione do prowadzenia tego postępowania. Scharakteryzuj nadzór prokuratora nad przebiegiem tego postępowania. Wskaż rodzaj zdarzeń przestępczych, w których udział prokuratora jest obligatoryjny dla ważności podejmowanych czynności procesowych.</p> <p>Zinterpretuj pojęcie wypadku niecierpiącego zwłoki. Zwróć szczególną uwagę na dopuszczalność przesłuchania osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa w charakterze podejrzanego. Omów sposoby zakończenia czynności w niezbędnym zakresie.</p>
6. Zaliczenie tematów 1–3.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 4: Dowody rzeczowe i dowody z dokumentów.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić rodzaje dowodów,
- odróżnić źródło dowodowe od środka dowodowego,
- wskazać sposoby wprowadzania dowodów do procesu,
- określić sposoby zabezpieczania dowodów,
- omówić zasady postępowania z dowodami.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Dowody w procesie karnym: <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie dowodu, - źródło dowodowe, - środek dowodowy, - przedmiot dowodzenia, - rodzaje dowodów rzeczowych i z dokumentów, - dowody prywatne, - znaczenie dowodów w procesie karnym, - zakazy dowodowe, - odpowiedzialność policjanta za utratę lub zniszczenie dowodu. 	2	wykład	Podkreśl obowiązek rzetelnego zbierania i weryfikowania dowodów. Omów ogólne pojęcie zakazów dowodowych, zakazu dowodzenia, itd., pamiętając, że zagadnienia te będą omówione w dalszej części kursu, w tematach dotyczących przeszukania, przesłuchania świadka i przesłuchania podejrzanego, w tym wynikające z art. 178a i art. 191 kpk. Wskaż na zakazy dowodowe wynikające z art. 168a kpk (tzw. owoce zatrutego drzewa). Scharakteryzuj pojęcie dowodów prywatnych, przedstaw zasady udostępniania stronom postępowania dowodów przechowywanych w aktach postępowania przygotowawczego, na podstawie art. 156 § 5 kpk. Omów odpowiedzialność policjanta za niewłaściwe przechowywanie, utratę, bądź zniszczenie dowodu rzeczowego.
2. Sposoby zabezpieczenia dowodów. 3. Zasady postępowania z dowodami i ich przechowywanie. 4. Przekazywanie dowodów prokuraturze, sądowi i innym podmiotom.	2	wykład	Omów sposoby uzyskiwania dowodów oraz kryminalistycznego i procesowego ich zabezpieczenia dla potrzeb procesu karnego w zależności od rodzaju dowodu. Zwróć uwagę na znaczenie prawidłowego dokumentowania postępowania z dowodami rzeczowymi i z dokumentów. Wskaż sposoby przechowywania dowodów, w szczególności zwróć uwagę na dowody wartościowe, łatwo i szybko psujące się oraz niebezpieczne. Omów zasady przekazywania dowodów innemu organowi.

TEMAT NR 5: Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać podstawy prawne i faktyczne zatrzymania rzeczy i przeszukania,
- określić cele przeszukania,
- omówić sposób postępowania policjanta w zależności od rodzaju dokumentu uprawniającego do zatrzymania rzeczy i przeszukania,
- wskazać zasady procesowe obowiązujące przy zatrzymaniu rzeczy i przeszukaniu,
- określić sposób postępowania z zabezpieczonymi rzeczami,
- omówić zasady taktyczne prowadzenia przeszukania pomieszczeń,
- sporządzić protokół przeszukania.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Zatrzymanie rzeczy i przeszukanie.	3	wykład	Przypomnij warunki dopuszczalności zatrzymania rzeczy i przeszukania. Wskaż sposób postępowania policjanta w zależności od rodzaju dokumentu uprawniającego do zatrzymania rzeczy i przeszukania. Scharakteryzuj zasady procesowe obowiązujące przy zatrzymaniu rzeczy i przeszukaniu. Wskaż zasady postępowania w przypadku przeszukania systemu informatycznego i zatrzymania danych informatycznych. Podaj sposoby dokumentowania zatrzymania rzeczy i przeszukania. Omów zasady postępowania z ujawnionymi w czasie przeszukania przedmiotami niebezpiecznymi, bronią, amunicją, substancjami odurzającymi, pojazdami, przedmiotami wartościowymi oraz dokumentami zawierającymi tajemnice chronione prawem.
2. Przeszukanie pomieszczeń: <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie się do przeszukania, - planowanie przeszukania, - taktyka prowadzenia przeszukania, - przeprowadzenie przeszukania. 	6	symulacja, pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź symulację czynności przeszukania pomieszczeń i rzeczy. Podkreśl obowiązek postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej i prawami człowieka. Omów i zaprezentuj wniosek o wydanie postanowienia o zarządzeniu przeszukania. Omów i zaprezentuj wniosek o zatwierdzenie przeszukania wykonywanego w trybie art. 308 kpk. Na podstawie założenia poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przeszukania pomieszczenia. Protokół podlega zaliczeniu.
3. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 6: Przesłuchanie świadka.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić prawa i obowiązki świadka,
- scharakteryzować zakazy dowodowe,
- omówić postępowanie z przesłuchiwanymi w charakterze świadka osobami: małoletnimi, niewładającymi językiem polskim, w podeszłym wieku, chorymi, głuchymi i niewidomymi,
- scharakteryzować etapy przesłuchania świadka,
- sporządzić protokół przesłuchania świadka,
- wskazać znaczenie dowodu z zeznań świadka.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Uprawnienia i obowiązki świadka. 2. Zakazy dowodowe. 3. Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zakazów dowodowych.	4	wykład, pokaz	Przy omawianiu obowiązków świadka, wskaż na konsekwencje niewywiązywania się z tych obowiązków. Omawiając katalog uprawnień i obowiązków świadka, szczególną uwagę zwróć na możliwość zastosowania środków ochrony i pomocy dla świadka i osób jemu najbliższych. Omów zapisy art. 192 i art. 192a kpk. Zwróć uwagę na konsekwencje prawne i procesowe nieprzestrzegania praw świadka. Rozróżnij i omów względne i bezwzględne zakazy dowodowe dotyczące świadków oraz sposób postępowania w razie wystąpienia zakazu. Zaprezentuj słuchaczom wnioski o zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy przez świadka.
4. Przesłuchanie w charakterze świadka osoby: małoletniej, głuchej, niewidomej, niewładającej językiem polskim, w podeszłym wieku, chorej, zgwałconej. 5. Przygotowanie do przesłuchania. 6. Etapy przesłuchania. 7. Dokumentowanie przesłuchania. 8. Znaczenie i ocena zeznań.	4	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Podkreśl konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej i praw człowieka (prawo do godności, zakaz niehumanitarnego bądź poniżającego traktowania, prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego). Zwróć szczególną uwagę na odmiennosć przesłuchania świadka w zależności od formy postępowania przygotowawczego oraz na specyfikę przesłuchania małoletniego, potrzebę wytworzenia atmosfery zaufania i bezpieczeństwa, sposób formułowania pytań. Omów specjalny tryb przesłuchania świadków w sytuacjach określonych w art. 185a – art. 185d kpk. Omów rodzaje pytań zadawanych świadkowi i ich wpływ

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			na przebieg oraz wynik przesłuchania, a także zapoznaj słuchaczy z metodami przesłuchania świadka. Zaprezentuj słuchaczom film dydaktyczny z przesłuchania świadka, po projekcji, przeprowadź dyskusję. Na podstawie założenia poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przesłuchania świadka.
9. Świadek anonimowy.	1	wykład	Wyjaśnij pojęcie świadka anonimowego, omów przesłanki zastosowania tej instytucji oraz scharakteryzuj zasady postępowania z osobą, która ma zeznawać jako świadek anonimowy. Zaakcentuj możliwość stosowania tej instytucji wobec podejrzanego, korzystającego z uprawnienia wynikającego z art. 60 § 3 kk.
10. Omówienie sporządzonej dokumentacji	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 7: Przesłuchanie podejrzanego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- interpretować prawa i obowiązki podejrzanego,
- wskazać przypadki obrony obligatoryjnej i z urzędu,
- omówić rolę obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, jego prawa w zakresie obrony podejrzanego, zakres dopuszczalnej aktywności procesowej oraz obowiązki policjanta w tym zakresie,
- wskazać podstawę faktyczną przedstawienia zarzutów,
- wskazać warunki dobrowolnego poddania się karze,
- omówić etapy oraz dokumentowanie przesłuchania podejrzanego,

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawa i obowiązki podejrzanego. 2. Tryby konsensualne w procesie karnym. 3. Prawa podejrzanego związane ze stosowaniem trybów konsensualnych: art. 23a kpk i art. 60a kk oraz art. 335, art. 338a i art. 387 kpk. 4. Rola obrońcy w postępowaniu przygotowawczym. 	4	wykład	<p>Dokonaj rozróżnienia pomiędzy podejrzanym i osobą podejrzaną. Zwróć uwagę na konsekwencje prawne i procesowe nieprzestrzegania praw podejrzanego.</p> <p>Przedstawiając instytucję wniosku o skazanie bez rozprawy, omów związany z tym zakres kompetencji poszczególnych organów i wskaż korzyści wynikające z zastosowania tej instytucji. Wskaż możliwości konsensualnego zakończenia postępowania oraz inicjatywę uczestników i organów postępowania w tym zakresie.</p> <p>Wskaż przypadki, w których podejrzanemu musi mieć obrońcę oraz przypadki wyznaczania obrońcy z urzędu. Omów rolę obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, jego prawa w zakresie obrony podejrzanego, zakres dopuszczalnej aktywności procesowej oraz obowiązki policjanta w tym zakresie.</p> <p>Omów prawo dostępu podejrzanego i obrońcy do materiałów postępowania przygotowawczego w jego toku i po jego zakończeniu – art. 156, art. 316 – art. 318 i art. 321 kpk.</p> <p>Na przykładach przedstaw sytuacje, w których należy przeprowadzić badania podejrzanego.</p>

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
5. Instytucja przedstawienia zarzutów. 6. Zasady konstruowania konkluzji zarzutu i zapisu kwalifikacji prawnej czynu.	2	wykład	Omów poszczególne elementy instytucji przedstawienia zarzutów, a następnie, posługując się filmem dydaktycznym, zaprezentuj przesłuchanie osoby w charakterze podejrzanego. Posługując się przykładami, omów zasady konstruowania zarzutów. Zwróć uwagę na brzmienie art. 311 § 2 kpk. Zapoznaj słuchaczy z metodami przesłuchania podejrzanego.
7. Warunki i okoliczności wpływające na wybór metody przesłuchania podejrzanego. 8. Taktyki obronne stosowane przez podejrzanego. 9. Przygotowanie się do przesłuchania. 10. Przebieg i dokumentowanie przesłuchania podejrzanego.	3	wykład, pogadanka	Zaakcentuj konieczność przestrzegania etyki zawodowej i praw człowieka podczas przesłuchiwanie podejrzanego. Omów zasady formułowania pytań, podkreślając obowiązek przestrzegania zasady swobody wypowiedzi. Wskaż na zakazy dowodowe dotyczące przesłuchania podejrzanego. Omów konstrukcję protokołu przesłuchania podejrzanego i zasady jego sporządzania.
11. Zaliczenie tematów 4–7.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 8: Zatrzymanie osoby i środki zapobiegawcze.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić podstawę prawną i faktyczną zatrzymania osoby,
- zinterpretować prawa i obowiązki osoby zatrzymanej,
- wskazać obowiązki policjanta związane z zatrzymaniem osoby,
- wymienić rodzaje środków zapobiegawczych oraz przesłanki ich stosowania,
- przygotować się do planowego zatrzymania osoby.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Zatrzymanie procesowe osoby. 2. Środki zapobiegawcze.	3	wykład, pogadanka	<p>Powiąz podstawy prawne z rodzajami zatrzymania, akcentując przede wszystkim nowe rodzaje zatrzymania, np. w związku z przemocą wobec osoby wspólnie zamieszkującej. Zaakcentuj różnicę między zatrzymaniem osoby a jej ujęciem. Omów prawa osoby zatrzymanej. Wypracuj z grupą i omów katalog czynności policjanta związanych z zatrzymywaniem osób, w tym zatrzymaniem dynamicznym.</p> <p>Omów rodzaje środków zapobiegawczych, wskaż na konieczność współpracy w tym zakresie z komórkami dochodzeniowo-śledczymi w celu poszukiwania dowodów wskazujących na zaistnienie przesłanek do ich stosowania. Omów samoistne przesłanki do stosowania środków zapobiegawczych.</p> <p>Odwołując się do wiedzy słuchaczy, podkreśl obowiązek rejestracji osoby zatrzymanej w KSIP, kładąc nacisk na określenie czasu i podstawy faktycznej zatrzymania. Przypomnij procedury charakterystyczne dla zatrzymania nieletniego.</p>
3. Czynności poprzedzające zatrzymanie.	3	pogadanka, pokaz	<p>Wypracuj z grupą czynności związane z przygotowaniem się do planowego zatrzymania osoby, akcentując zasady taktyczne zatrzymywania osób. Przypomnij regulacje prawne w zakresie użycia i wykorzystania broni palnej i innych środków przymusu bezpośredniego stosowanych podczas zatrzymania.</p> <p>Omów elementy planu zatrzymania osoby. Zaprezentuj przykładowy plan zatrzymania.</p>

TEMAT NR 9: Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać katalog kar i środków karnych o charakterze majątkowym,
- określić podstawę prawną, warunki i cele tymczasowego zajęcia mienia ruchomego,
- posługiwać się procesowymi i operacyjno-rozpoznawczymi metodami ujawniania składników majątkowych sprawców przestępstw,
- wskazać przedmioty podlegające tymczasowemu zajęciu i sposoby ustalania składników majątkowych.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego. 2. Zabezpieczenie majątkowe.	3	wykład, pogadanka	<p>Wskaż cel i warunki tymczasowego zajęcia mienia ruchomego. Określ przedmioty, które podlegają zajęciu, wskazując na ograniczenia wynikające między innymi z kpc.</p> <p>Zaakcentuj różnice między zabezpieczeniem majątkowym a tymczasowym zajęciem mienia w zakresie podmiotów wydających i realizujących decyzje, formy tych decyzji, czas ich obowiązywania i sposoby ich realizacji.</p> <p>Przypomnij katalog kar i środków karnych – wskazując, które z nich mają charakter majątkowy. Podaj, w jakich sytuacjach i w jakim celu dokonuje się zabezpieczenia majątkowego. Omów podmioty uprawnione do wydania decyzji w tym zakresie oraz wskaż sposoby realizacji tych decyzji.</p> <p>Określ krąg osób, u których można dokonać zabezpieczenia majątkowego. Wskaż zasady ustanawiania zabezpieczenia majątkowego i rolę Policji w tym zakresie, przez odwołanie się do celów przeszukania i zatrzymania rzeczy oraz zakresu ustaleń o oskarżonym, czynionych na podstawie art. 213 kpk. Omów i wskaż zastosowanie czynności procesowych i metod operacyjno-rozpoznawczych służących ujawnianiu składników majątkowych sprawców przestępstw.</p>

TEMAT NR 10: Okazanie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cel, rodzaje i sposoby okazania osób i rzeczy,
- omówić zasady obowiązujące przy okazaniu osób i rzeczy,
- scharakteryzować sposób, w jaki należy przygotować i przeprowadzić okazanie osoby i rzeczy oraz wizerunku.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Rodzaje i sposoby okazania. 2. Zasady obowiązujące przy okazaniu osób lub wizerunku. 3. Przygotowanie się do czynności okazania osoby.	2	wykład, pokaz	Wskaż podstawy prawne okazania i cel okazania. Podkreśl, że okazanie jest szczególną formą przesłuchania. Wskaż najczęściej występujące nieprawidłowości przy okazaniu, które wpływają na podważenie wiarygodności i wartości dowodowej tej czynności. Omów sposoby dokumentowania okazania osoby. Zaprezentuj protokół okazania osoby, wskaż na elementy jego konstrukcji. Przypomnij o możliwości utrwalania przebiegu okazania za pomocą aparatury rejestrującej obraz i dźwięk. Zademonstruj tablice poglądowe stosowane przy okazaniu wizerunku osoby.
4. Sposoby okazania rzeczy. 5. Zasady obowiązujące przy okazaniu rzeczy.	2	pogadanka, pokaz	Omów zasady i sposoby okazania rzeczy. Zaakcentuj konieczność przygotowania się do takiego okazania. Zaprezentuj protokół okazania rzeczy i wskaż istotne elementy jego konstrukcji.
6. Zaliczenie tematów 8–10.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą. Dokonaj zaliczenia bloku tematycznego nr I, wystawiając słuchaczom oceną okresową, która jest średnią arytmetyczną ocen bieżących.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR II. PRACA OPERACYJNA**TEMAT NR 1: Wprowadzenie do pracy operacyjnej.****CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie, istotę i podstawy prawne prowadzenia pracy operacyjnej,
- wskazać cele pracy operacyjnej,
- określić zasady pracy operacyjnej,
- określić formy i metody pracy operacyjnej
- wskazać zasady ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania,
- określić sposoby dokumentowania pracy operacyjnej.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Wstęp do pracy operacyjnej.	2	pogadanka	W nawiązaniu do wiedzy nabytej w ramach szkolenia zawodowego podstawowego, przypomnij podstawy prawne pracy operacyjnej. Zdefiniuj podstawowe pojęcia z zakresu pracy operacyjnej. Omów cele i zasady pracy operacyjnej.
2. Formy pracy operacyjnej. 3. Metody pracy operacyjnej.	2	dyskusja	Wymień formy i metody pracy operacyjnej. W oparciu o własne doświadczenia, słuchacze wskażą przykłady wykorzystania wybranych metod w prowadzonych formach pracy operacyjnej.
4. Dokumentowanie pracy operacyjnej. 5. Znaczenie ochrony informacji niejawnych w pracy operacyjnej.	2	pogadanka	Omów zasady i formy dokumentowania obowiązujące w pracy operacyjnej. Zwróć szczególną uwagę na źródła pochodzenia informacji operacyjnej i znaczenie ich ochrony, odwołując się do stosownych aktów prawnych. Omów zasady ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania.

TEMAT NR 2: Planowanie w pracy operacyjnej.

CELE: Po zakończeniu jednostki szkolnej słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić rodzaje planów w pracy operacyjnej,
- określić zasady planowania,
- wskazać elementy wybranych planów sporządzanych w pracy operacyjnej,
- przeprowadzić analizę materiałów i budować wersje operacyjne,
- planować czynności operacyjne.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Istota planowania, rodzaje planów w pracy operacyjnej. 2. Zasady planowania oraz elementy wybranych planów sporządzanych w pracy operacyjnej. 3. Analiza materiałów zgromadzonych w sprawie. 4. Zasady planowania czynności operacyjnych. 5. Wersje operacyjne.	2	wykład, dyskusja, pokaz	Zapoznaj słuchaczy z istotą planowania czynności w procesie wykrywczym. Wskaż zależność pomiędzy dobrym planowaniem a efektywnością procesu wykrywczego. Przedstaw słuchaczom zasady planowania w sprawach operacyjnych oraz omów elementy wybranych planów sporządzanych w pracy operacyjnej, tj. planu zasadzki, sprawy operacyjnej, realizacji i kombinacji operacyjnej. Zaprezentuj te plany. Zaakcentuj znaczenie przepływu informacji między pionem dochodzeniowym a operacyjno-rozpoznawczym. Omów zasady planowania czynności operacyjnych. Wypracuj definicję wersji operacyjnej oraz zasady jej konstruowania. Omów problem liczby wersji oraz określ możliwość ich weryfikacji.

TEMAT NR 3: Analiza kryminalna.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie i cel stosowania analizy kryminalnej,
- stosować zasady obowiązujące podczas wypełniania meldunku informacyjnego,
- wykorzystać uzyskane wyniki z analizy kryminalnej,
- stosować procedury zlecenia przeprowadzenia analizy kryminalnej.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Analiza kryminalna jako metoda pracy operacyjnej.	2	wykład	Wyjaśnij pojęcie analizy kryminalnej, ze zwróceniem uwagi na ustalanie powiązań między informacjami. Przedstaw rodzaje i formy analizy kryminalnej i wskaż różnice między ich celami. Przedstaw i omów elementy cyklu analitycznego: łączenie danych, odczytanie danych, tworzenie przesłanek, tworzenie hipotez, prezentacja wyników – proces ten przedstaw na przykładzie.
2. Źródła informacji wykorzystywane w analizie kryminalnej. 3. Wykorzystanie analizy kryminalnej. 4. Procedura zlecenia przeprowadzenia analizy kryminalnej.	3	pogadanka, ćwiczenia	Przedstaw rodzaje źródeł informacji z podziałem na osobowe i nieosobowe. Omów systemy SIO ze zwróceniem uwagi na ich podzbiory tematyczne oraz inne źródła informacji. Wykorzystując doświadczenie słuchaczy i wiedzę nabytą w dotychczasowym szkoleniu/doskonaleniu zawodowym, przypomnij sposób wypełnienia meldunku informacyjnego. Przedstaw możliwości wykorzystania analizy kryminalnej jako narzędzia wspomagającego proces wykrywczy i zapoznaj słuchaczy z przykładami efektów pracy analityka kryminalnego. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzić wniosek o analizę kryminalną. Wniosek podlega zaliczeniu.
5. Omówienie dokumentacji	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 4: Wywiad operacyjny.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie i cele wywiadu operacyjnego,
- wskazać zakres przedmiotowy wywiadu operacyjnego,
- wskazać źródła wywiadu i kryteria ich typowania,
- przygotować się do przeprowadzenia wywiadu operacyjnego,
- zbudować „legendę”, jaką posłuży się podczas zdobywania informacji w ramach prowadzonego wywiadu,
- nawiązać kontakt interpersonalny z osobą,
- ocenić ważność i przydatność informacji uzyskanych w trakcie wywiadu operacyjnego,
- udokumentować wyniki wywiadu operacyjnego.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Wywiad jako metoda pracy operacyjnej.	1	pogadanka	Przypomnij pojęcie, cele, zakres przedmiotowy, źródła informacji, podstawy prawne: wywiadu operacyjnego, wywiadu środowiskowego, wskazując różnice pomiędzy wywiadami prowadzonymi dla celów procesowych i operacyjnych.
2. Przygotowanie i taktyka przeprowadzenia wywiadu. 3. Budowanie „legandy” służącej prowadzeniu wywiadu.. 4. Dokumentowanie wywiadu i wykorzystanie jego wyników.	4	dyskusja, symulacja, ćwiczenia	Omów, na czym polega przygotowanie się do przeprowadzenia wywiadu operacyjnego z osobą. Przedstaw taktykę przeprowadzania wywiadu operacyjnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na sposób komunikowania się z rozmówcą, umiejętność słuchania i zachowania konspiracji przez prowadzącego wywiad. Zaakcentuj znaczenie podstaw budowania „legandy” podczas zdobywania informacji w ramach prowadzonego wywiadu. Następnie słuchacze, w oparciu o przygotowane założenie, przeprowadzą symulację. Po omówieniu symulacji, poleć słuchaczom sporządzenie notatki służbowej. Notatka podlega zaliczeniu.
5. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 5: Obserwacja.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie, istotę i cele obserwacji,
- przygotować się do prowadzenia obserwacji doraźnej,
- prowadzić obserwację doraźną,
- wnioskować do WTO o obserwację planową,
- współpracować z pionem techniki operacyjnej w czasie prowadzenia obserwacji planowej,
- wykorzystać wyniki uzyskane w toku obserwacji doraźnej i planowej,
- sporządzić notatkę służbową z przeprowadzonej obserwacji doraźnej,
- sporządzić wniosek o obserwację planową.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja jako metoda pracy operacyjnej. 2. Przygotowanie obserwacji doraźnej. 3. Taktyka prowadzenia obserwacji doraźnej. 4. Dokumentowanie wyników obserwacji doraźnej. 5. Wykorzystanie komórek techniki operacyjnej przy obserwacji planowej. 6. Analiza i wykorzystanie dokumentacji z obserwacji planowej. 	3	pogadanka, pokaz	<p>Przypomnij pojęcie i cele oraz rodzaje obserwacji. Omów przygotowanie się policjanta służby kryminalnej do przeprowadzenia obserwacji doraźnej. Podkreśl konieczność sprawdzenia podmiotu obserwacji w bazie KSIP, PSI. Wskaż na taktykę prowadzenia obserwacji doraźnej. Zwróć szczególną uwagę na „samokontrolę” i „kontrolobserwację”, stosowaną przez osoby poddane obserwacji.</p> <p>Wskaż sytuacje operacyjne i możliwości wykorzystania w obserwacji WTO oraz przedstaw procedurę angażowania techniki operacyjnej w obserwacji planowej (zaprezentuj i omów wniosek o obserwację planową.)</p> <p>Podkreśl uregulowania wynikające z Tytułu III Konwencji Wykonawczej Schengen w zakresie obserwacji transgranicznej oraz pościgu transgranicznego.</p> <p>Wskaż sposoby dokumentowania wyników obserwacji. Na podstawie przygotowanego założenia poleć słuchaczom sporządzenie wniosku o obserwację planową.</p> <p>Wniosek podlega zaliczeniu.</p>

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
7. Przeprowadzenie i udokumentowanie obserwacji doraźnej osoby.	6	symulacja, ćwiczenia	Na podstawie przygotowanego założenia przeprowadź symulację obserwacji doraźnej osoby na terenie miasta. Zaleć, aby rolę figuranta odegrał drugi nauczyciel policyjny biorący udział w zajęciach. Uczestnicy z wykonanych czynności sporządzą notatkę służbową. Notatka podlega zaliczeniu. Na zajęciach słuchacze powinni być w ubraniach cywilnych. Przed rozpoczęciem symulacji obserwacji prowadzący zajęcia jest obowiązany powiadomić o niej miejscową jednostkę organizacyjną Policji.
8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 6: Zasadzka.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie, istotę i cele zasadzki,
- przygotować się do prowadzenia zasadzki,
- wskazać zasady obowiązujące w trakcie realizacji zasadzki,
- zaplanować i zorganizować zasadzkę,
- udokumentować przygotowanie zasadzki.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Zasadzka jako metoda pracy operacyjnej. 2. Czynności poprzedzające przeprowadzenie zasadzki. 3. Zasady taktyczne planowania i organizacji zasadzki.	2	wykład, pogadanka	Wyjaśnij pojęcie i cele zasadzki. Wskaż sytuacje i okoliczności stosowania tej metody pracy operacyjnej. Omów czynności poprzedzające przeprowadzenie zasadzki. Zwróć szczególną uwagę na znaczenie dokonania wymaganych sprawdzeń i rejestracji miejsca zasadzki. Przedstaw sposoby zaplanowania i rozmieszczenia sił i środków w czasie realizacji zasadzki.
4. Rozpoznanie miejsca zasadzki. 5. Planowanie zasadzki. 6. Dokumentowanie czynności.	6	pokaz, pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Zaprezentuj i omów przykładowy plan zasadzki. Na podstawie przygotowanego założenia, słuchacze dokonają rozpoznania miejsca zasadzki pod kątem jej realizacji, a następnie sporządzą plan zasadzki oraz dokument z rozmieszczeniem sił i środków (mapa sytuacyjna). Plan zasadzki oraz szkic miejsca zasadzki podlegają zaliczeniu. Zajęcia powinny być prowadzone w terenie otwartym (poza jednostką szkoleniową), a słuchacze powinni być w ubraniach cywilnych. Przed rozpoczęciem symulacji zasadzki prowadzący zajęcia jest obowiązany powiadomić o niej miejscową jednostkę organizacyjną Policji.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.
8. Zaliczenie tematów 1–6	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu wiedzy stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 7: Osoba informująca.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować pojęcie osoby informującej,
- scharakteryzować zasady współpracy z osobą informującą,
- nawiązać współpracę z osobą informującą,
- wskazać sposoby sprawdzania i wykorzystania uzyskanych informacji od osoby informującej,
- sporządzić notatkę służbową z kontaktu z osobą informującą i meldunek informacyjny,
- sporządzić dokumentację związaną z wynagrodzeniem osoby informującej,

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie osoby informującej i jego charakterystyka. 2. Zasady i organizacja współpracy z osobą informującą. 3. Wykorzystywanie środków z funduszu operacyjnego do współpracy z osobą informującą. 4. Zasady dokumentowania współpracy z osobą informującą. 5. Sposoby sprawdzania i wykorzystywania informacji od osoby informującej. 	4	wykład, pogadanka	<p>Wyjaśnij pojęcie osoby informującej. Wskaż motywy, które mogą kierować osobami udzielającymi informacji Policji. Określ zasady współpracy z osobą informującą, akcentując konieczność przestrzegania etyki zawodowej, praw człowieka.</p> <p>Zwróć uwagę na moralne aspekty współpracy z osobą informującą. Przedstaw sposoby dokumentowania, sprawdzenia i wykorzystywania informacji, w tym na potrzeby procesu karnego. Zwróć szczególną uwagę na konieczność uzyskania informacji pełnej i wszechstronnej oraz okoliczności uzyskania informacji przez osobę informującą, a także ustalenie osób, które mogą ją potwierdzić lub zweryfikować.</p> <p>Odwołując się do wiedzy słuchaczy, akcentuj aspekty prawne ochrony źródeł informacji.</p> <p>Omów zasady wykorzystywania funduszu operacyjnego do pokrycia kosztów związanych z obsługą i wynagrodzeniem osoby informującej. Wskaż sposoby dokumentowania współpracy z osobą informującą oraz gromadzenia sporządzonej dokumentacji. Zwróć uwagę na zagrożenia wynikające ze współpracy.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 6. Uzyskiwanie, gromadzenie, dokumentowanie i wykorzystanie informacji od osoby informującej. 	3	symulacja, ćwiczenia	<p>Przeprowadź symulacje ze spotkania z osobą informującą lub wyświetl film. W przypadku symulacji zaleć, aby rolę osoby informującej odegrał drugi nauczyciel policyjny lub psycholog policyjny. Podsumowując zajęcia, wskaż popełnione błędy i taktykę prowadzenia rozmowy (komunikacja werbalna i pozawerbalna). Tworząc założenia do ćwiczeń, bazuj na przykładach z praktyki jednostek terenowych. Po symulacjach, poleć słuchaczom sporządzenie stosownej dokumentacji, tj. notatka</p>

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			służbowa z kontaktu z osobą informującą, meldunek informacyjny, meldunek do pozycji NR 1, rozliczenie pobranej zaliczki. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzona dokumentację wskazując popełnione błędny.

TEMAT NR 8: Współpracownik.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować pojęcie współpracownika,
- określić cele współpracy ze współpracownikiem,
- określić zasady nawiązywania współpracy ze współpracownikiem,
- wskazać zasady prowadzenia współpracy ze współpracownikiem,
- sporządzić wniosek o wykonanie przedsięwzięcia werbunkowego,
- przekazać i zakończyć współpracę ze współpracownikiem,
- postępować z OZI dezinformującym celowo Policję.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Pojęcie współpracownika i jego charakterystyka. 2. Zasady typowania, opracowania i pozyskania współpracownika. 3. Dokumentowanie czynności związanych z pozyskaniem współpracownika.	4	wykład, symulacja, ćwiczenia	<p>Odwołując się do wiedzy słuchaczy z poprzedniego tematu, wyjaśnij pojęcie współpracownika oraz omów zasady typowania i opracowywania kandydata na współpracownika.</p> <p>Omów raport o zgodę na pozyskanie oraz przebieg rozmowy pozyskującej z wytypowanym kandydatem na współpracownika i sposób jej dokumentowania. Przypomnij zasady rejestracji OZI w PSI i OBOZI. Przeprowadź symulację z rozmowy pozyskującej współpracownika lub wyświetl film, a następnie poleć słuchaczom sporządzenie raportu z pozyskania współpracownika.</p> <p>W przypadku symulacji zaleć, aby rolę kandydata na współpracownika odegrał drugi nauczyciel policyjny lub psycholog policyjny. Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
4. Organizacja i zasady współpracy ze współpracownikiem.	6	dyskusja, symulacja, ćwiczenia	<p>Wypracuj, wspólnie ze słuchaczami, zasady współpracy ze współpracownikiem. Zaakcentuj konieczność przestrzegania etyki zawodowej i praw człowieka. Przedstaw sposoby sprawdzenia i wykorzystywania informacji, w tym na potrzeby procesu karnego. Zwróć uwagę na zagrożenia wynikające ze współpracy. Omów formy dokumentowania czynności związanych ze współpracą.</p> <p>Przeprowadź symulację spotkania ze współpracownikiem lub wyświetl film, a następnie poleć słuchaczom sporządzenie raportu z kontaktu ze współpracownikiem oraz meldunku informacyjnego.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p> <p>W przypadku symulacji zaleć, aby rolę współpracownika odegrał drugi</p>

			nauczyciel policyjny lub psycholog policyjny. Omów zasady wynagradzania współpracownika.
5. Możliwości i zasady zlecenia przedsięwzięć werbunkowych.	2	dyskusja, ćwiczenia	Omów możliwości zlecenia przedsięwzięć werbunkowych komórkom wywiadu kryminalnego. Wskaż sposób wykorzystania tej metody pracy operacyjnej w działaniach wykrywczych. Scharakteryzuj wniosek o zlecenie przedsięwzięcia werbunkowego, a następnie słuchacze, w oparciu o przygotowane założenie, sporządzą wniosek o wykonanie przedsięwzięcia werbunkowego. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
6. Przekazanie i zakończenie współpracy ze współpracownikiem. 7. Postępowanie z OZI dezinformującym celowo Policję.	2	wykład	Omów sytuacje przekazania i zakończenia współpracy ze współpracownikiem, formy dokumentowania tych czynności oraz ich rejestrację w PSI i OBOZI. Omów postępowanie policjanta – faktyczne i formalne – z OZI dezinformującym celowo Policję.
8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	2	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 9: Osoba wspomagająca i konsultant.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- odróżnić osobę wspomagającą od konsultanta,
- określić cele współpracy z osobą wspomagającą i konsultantem,
- określić zasady nawiązywania i prowadzenia współpracy z osobą wspomagającą i konsultantem,
- powołać osobę wspomagającą i konsultanta.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Osoba wspomagająca i jej charakterystyka. 2. Zasady powoływania osoby wspomagającej. 3. Dokumentowanie współpracy z osobą wspomagającą.	2	dyskusja, ćwiczenia	Omów pojęcie i cele pozyskania osoby wspomagającej. Określ czynności związane z powołaniem osoby wspomagającej oraz formę dokumentowania tej czynności. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie raportu w sprawie powołania osoby wspomagającej. Raport podlega zaliczeniu.
4. Konsultant i jego charakterystyka. 5. Dokumentowanie współpracy z konsultantem.	2	pogadanka	Omów pojęcie i cele pozyskania konsultanta. Określ czynności związane z powołaniem konsultanta oraz formę dokumentowania tej czynności (raport, umowa). Omów rejestrację konsultanta w OBOZI. Wskaż możliwości wykorzystania konsultanta. Podkreśl, że osoba powołana w charakterze konsultanta nie może występować w tej samej sprawie jako biegły. Na podstawie założenia poleć słuchaczom sporządzenie raportu w sprawie powołania konsultanta i druk rejestracji w OBOZI.
6. Omówienie sporządzonej dokumentacji	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 10: Szczególne metody pracy operacyjnej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie i cele: kontroli operacyjnej, zakupu kontrolowanego, kontrolowanego wręczenia lub przyjęcia korzyści majątkowej oraz przesyłki niejawnie nadzorowanej,
- interpretować podstawy prawne kontroli operacyjnej,
- rozróżnić rodzaje kontroli operacyjnej,
- sporządzić wniosek o kontroli operacyjnej,
- wskazać sposoby postępowania z materiałami uzyskanymi w wyniku kontroli operacyjnej,
- wyjaśnić pojęcie i cele kombinacji operacyjnej,
- wskazać zasady i warunki przeprowadzenia kombinacji operacyjnej,
- określić czynności w ramach kombinacji operacyjnej,
- udokumentować czynności w ramach kombinacji operacyjnej.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kontrola operacyjna jako metoda pracy operacyjnej. 2. Zasady postępowania związane z zarządzeniem kontroli operacyjnej. 3. Dokumentowanie czynności oraz postępowanie z materiałami uzyskanymi podczas kontroli operacyjnej.	5	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Omów podstawy prawne, istotę, pojęcie, rodzaje i cele kontroli operacyjnej. W oparciu o przykłady, wskaż na znaczenie kontroli operacyjnej w procesie wykrywczym. Scharakteryzuj zasady postępowania Policji związane z zarządzeniem kontroli operacyjnej, w zależności od trybu jej zarządzenia. Zaprezentuj i omów notatkę analityczną oraz wniosek o zarządzenie kontroli operacyjnej. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie wniosku o zarządzenie kontroli operacyjnej w postaci uzyskiwania i utrwalania treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych. Wniosek podlega zaliczeniu.
4. Zakup kontrolowany, kontrolowane wręczenie lub przyjęcie korzyści majątkowej, jako metoda pracy operacyjnej. 5. Przesyłka niejawnie nadzorowana, jako metoda pracy operacyjnej.	2	dyskusja	Zdefiniuj i zinterpretuj wskazane metody pracy operacyjnej. Omów zasady postępowania Policji związane z ich zastosowaniem. Zaprezentuj i omów wnioski o ich zarządzenie. Omów na przykładach możliwości wykorzystania tych metod w pracy Policji.

6. Kombinacja operacyjna, jako metoda pracy operacyjnej. 7. Czynności przygotowawcze do kombinacji operacyjnej. 8. Planowanie i dokumentowanie kombinacji operacyjnej.	3	wykład, pogadanka, ćwiczenia	Omów pojęcie i cele kombinacji operacyjnej. Zwróć uwagę na znaczenie tej metody w nadawaniu charakteru procesowego materiałom operacyjnym. W oparciu o przykłady, przedstaw zasady i warunki przeprowadzenia kombinacji operacyjnej. Omów czynności, jakie należy wykonać przed kombinacją operacyjną. Wymień i scharakteryzuj elementy planu kombinacji operacyjnej. Zwróć uwagę, na znaczenie planowania czynności w ramach kombinacji operacyjnej. W oparciu o założenie, poleć słuchaczom sporządzenie planu kombinacji operacyjnej. Plan podlega zaliczeniu.
9. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 11: Wybrane aspekty stosowania rzeczowych środków pracy operacyjnej.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować pojęcie rzeczowych środków pracy operacyjnej,
- rozróżnić rodzaje rzeczowych środków pracy operacyjnej,
- wskazać zasady i warunki wykorzystania rzeczowych środków pracy operacyjnej,
- sporządzić wnioski o zastosowanie technicznych środków wsparcia zadań operacyjnych.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Istota i znaczenie rzeczowych środków pracy operacyjnej. 2. Podział rzeczowych środków pracy operacyjnej.	1	wykład	Omów pojęcie rzeczowych środków pracy operacyjnej. Podkreśl znaczenie ich stosowania w wykonywanych czynnościach operacyjno-rozpoznawczych. Scharakteryzuj rodzaje rzeczowych środków pracy operacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem środków technicznych. Wskaż sposoby ich pozyskiwania na rzecz pracy operacyjnej.
3. Wykorzystanie wybranych rzeczowych środków pracy operacyjnej.	3	wykład, ćwiczenia	Omów zasady zastosowania środków technicznych w pracy operacyjnej. Wskaż na konieczność sporządzenia wymaganej dokumentacji w przypadku ich zastosowania. Zwróć uwagę na możliwości wykorzystania materiałów uzyskanych w wyniku stosowania środków technicznych na rzecz postępowania przygotowawczego. Na podstawie założenia poleć słuchaczom sporządzenie wniosku o zastosowanie technicznych środków wsparcia zadań operacyjnych. Wniosek podlega zaliczeniu.
4. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.
5. Zaliczenie tematów 7–11.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 12: Operacyjne sprawdzenie.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i zakres operacyjnego sprawdzenia,
- dokumentowanie czynności w operacyjnym sprawdzeniu ,
- zasady wprowadzenia informacji uzyskanych w ramach operacyjnego sprawdzenia do systemu informacji operacyjnych.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Operacyjne sprawdzenie jako forma pracy operacyjnej.	3	wykład	Dokonaj interpretacji pojęcia operacyjne sprawdzenie. Wskaż cele i znaczenie czynności operacyjno-rozpoznawczych, dokumentowanych w tej formie pracy operacyjnej. Omów formy podejmowania decyzji o prowadzeniu, przedłużeniu i zakończeniu operacyjnego sprawdzenia. W oparciu o przykłady opracuj ze słuchaczami sposób wykorzystania wyników operacyjnego sprawdzenia. Podkreśl, że w ramach operacyjnego sprawdzenia można dokonać realizacji tej formy pracy operacyjnej lub wszcząć sprawę operacyjną. Następnie, w oparciu o przykłady opisz sposoby nadawania charakteru procesowego materiału operacyjnego. Poleć sporządzenie notatki służbowej uzasadniającej potrzebę przedłużenia czynności lub ich zakończenia. Omów zasady wprowadzania informacji uzyskanych w ramach operacyjnego sprawdzenia do systemu informacji operacyjnych
2. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 13: Sprawa operacyjna.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i zakres sprawy operacyjnej,
- ocenić materiały dające podstawę do wszczęcia sprawy operacyjnej,
- sporządzić decyzję o wszczęciu sprawy operacyjnej,
- sporządzić plan sprawy operacyjnej,
- dokumentować czynności w sprawie operacyjnej ,
- określić czynności związane z realizacją sprawy operacyjnej,
- sporządzić plan realizacji sprawy operacyjnej,
- sporządzić decyzję o zakończeniu sprawy operacyjnej,
- przekazać, zakończyć sprawę operacyjną.
- zasady wprowadzenia informacji uzyskanych w ramach sprawy operacyjnej do systemu informacji operacyjnych.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Sprawa operacyjna jako forma pracy operacyjnej. 2. Czynności związane ze wszczęciem sprawy operacyjnej.	3	wykład, ćwiczenia	Scharakteryzuj pojęcie sprawy operacyjnej. Porównaj cele ogólne pracy operacyjnej z celami sprawy operacyjnej. Omów czynności związane z wszczęciem sprawy operacyjnej. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie decyzji o wszczęciu sprawy operacyjnej. Decyzja podlega zaliczeniu. Zwróć uwagę na konieczność dokonywania w ramach sprawy operacyjnej wymaganych sprawdzeń i rejestracji.
3. Taktyka prowadzenia sprawy operacyjnej. 4. Realizacja sprawy operacyjnej . 5. Przekazanie, zakończenie sprawy operacyjnej.	8	pogadanka, ćwiczenia	Opierając się na przykładach omów taktykę prowadzenia sprawy operacyjnej. Wskaż na metody pracy operacyjnej, najczęściej stosowane w sprawie operacyjnej. Omów zasady planowania w sprawie operacyjnej. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie planu sprawy operacyjnej. Plan podlega zaliczeniu. Omów realizację sprawy operacyjnej. Scharakteryzuj czynności związane z przekazaniem lub zakończeniem sprawy operacyjnej. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie planu realizacji sprawy operacyjnej oraz decyzji o zakończeniu sprawy operacyjnej. Dokumentacja podlega zaliczeniu. Podaj przykłady wykorzystania wyników sprawy operacyjnej

			w postępowaniu przygotowawczym. Omów zasady wprowadzania informacji uzyskanych w ramach sprawy operacyjnej do systemu informacji operacyjnych
6. Analiza teczek spraw operacyjnych .	2	praca w grupach, dyskusja	Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowych teczek spraw operacyjnych pod kątem: zasadności wszczęcia, sposobu prowadzenia, wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów sprawy operacyjnej.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	2	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 14: Organizacja poszukiwań, identyfikacji osób i zwłok oraz ochrona osób.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować taktykę prowadzenia poszukiwań osób ukrywających się przed organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości,
- podjąć czynności związane z zaginięciem osób różnych kategorii,
- omówić zasady prowadzenia i dokumentowania spraw poszukiwawczych i identyfikacyjnych,
- wskazać metody identyfikacji osób i zwłok,
- wskazać czynności policjanta w zakresie ochrony osób.

Zagadnienia	Godz. Lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Organizacja i taktyka poszukiwania osób ukrywających się przed organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości.	3	wykład	Omów zasady organizacji i taktykę prowadzenia poszukiwań osób ukrywających się przed organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości w kraju i za granicą. Podkreśl specyfikę prowadzenia czynności poszukiwawczych w trybie zwyczajnym i nadzwyczajnym. Scharakteryzuj funkcjonowanie zespołów poszukiwań celowych. Omów zasady dokumentowania czynności poszukiwawczych. Przedstaw przykładowe problemy związane z otrzymaniem więcej niż jednej podstawy poszukiwań w stosunku do tej samej osoby. Omów procedurę wydania i stosowania Europejskiego Nakazu Aresztowania.
2. Organizacja i taktyka poszukiwania osób zaginionych.	3	wykład	W oparciu o przykłady scharakteryzuj przyczyny i okoliczności zaginięć, ze szczególnym uwzględnieniem nieletnich. Omów organizację i taktykę prowadzenia poszukiwań osób zaginionych: poziom I, II i III w kraju i za granicą. Zwróć uwagę na wdrażanie procedury Child Alert. Omów zasady dokumentowania czynności poszukiwawczych w sprawach zaginięć osób.
3. Postępowanie policjanta w sytuacji ujawnienia NN osoby lub NN zwłok.	2	wykład	Omów postępowanie policjanta w przypadku ujawnienia NN osoby lub NN zwłok. Scharakteryzuj metody identyfikacji osób oraz zwłok, ze szczególnym podkreśleniem znaczenia właściwego zabezpieczenia materiałów do badań. Przedstaw zasady dokumentowania czynności identyfikacyjnych.
4. Postępowanie policjanta w zakresie ochrony osób.	1	wykład	Omów postępowanie policjanta, przedstaw algorytm postępowania policjanta w zakresie udzielania ochrony i pomocy pokrzywdzonym i świadkom oraz innym osobom zagrożonym zamachami na życie i zdrowie.

TEMAT NR 15: Nadzór i kontrola nad prowadzeniem pracy operacyjnej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i funkcje nadzoru sprawowanego nad prowadzeniem pracy operacyjnej,
- rozróżnić postacie i zakres nadzoru,
- wskazać środki nadzoru.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Nadzór nad pracą operacyjną sprawowany przez przełożonych. 2. Sprawowanie kontroli nad pracą operacyjną przez policjantów zwierzchnich jednostek.	2	wykład	Zdefiniuj i omów pojęcie nadzoru. Bazując na przykładach, omów sytuacje związane z kontrolą pracy operacyjnej. Przypomnij sposoby dokumentowania, dostępu do materiałów niejawnych, zwalniania z tajemnicy.
3. Zaliczenie tematów nr 12–15.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą. Dokonaj zaliczenia bloku tematycznego nr II, wystawiając słuchaczom oceną okresową, która jest średnią arytmetyczną ocen bieżących.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR III. PROCES WYKRYWCZY WYBRANYCH PRZESTĘPSTW**TEMAT NR 1: Wykorzystanie informatyki w pracy operacyjno-rozpoznawczej.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić uprawnienia Policji w zakresie gromadzenia i przetwarzania informacji,
- określić zawartość policyjnych i pozapolicyjnych baz danych,
- dokonać sprawdzeń w policyjnych systemach informatycznych,
- przygotować informacje dotyczące osoby, pojazdu, dokumentu, rzeczy, wydarzenia, przestępstwa, postępowania, w celu wprowadzenia do systemu,
- scharakteryzować możliwości wykorzystywania w procesie wykrywczym informacji zgromadzonych w policyjnych i pozapolicyjnych bazach danych,
- stosować procedury postępowania w przypadku ujawnienia osób i przedmiotów zarejestrowanych w SIS II.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Eksploatacja policyjnych i pozapolicyjnych baz danych: <ul style="list-style-type: none"> - KSIP, - ERCDS, - KCIK, - SIO, - CEPiK, - PESEL, - Osadzony 2. Wykorzystanie zgromadzonych w bazach informacji w pracy wykrywczej. 3. Wykorzystanie bazy PRIM w działaniach rozpoznawczych i w ustalaniu sprawców zakłócających porządek publiczny na imprezach masowych.	4	wykład, pogadanka	<p>Przypomnij uprawnienia Policji do gromadzenia informacji i ich wykorzystywania, zwłaszcza w zakresie wpływającym na pracę operacyjno-rozpoznawczą.</p> <p>Wspomnij o ochronie danych osobowych.</p> <p>Wskaż czynności służbowe, zwłaszcza z zakresu pracy operacyjno-rozpoznawczej, podczas wykonywania których policjant powinien wykorzystywać uzyskane z systemów informacje. Przedstaw rodzaje zbiorów znajdujących się w KSIP, a także wskaż, jakie informacje znajdują się w poszczególnych zbiorach, omów ich zawartość i możliwości wykorzystania.</p> <p>Zwróć uwagę na jakość, kompletność i terminowość wprowadzania danych.</p> <p>Wskaż na podstawowe składniki ERCDS, z uwzględnieniem możliwości filtrowania katalogu przestępstw z 7 podstawowych kategorii razem, omów możliwość szybkiego filtrowania postępowań, w których występują osoby podejrzane. Zwróć uwagę na możliwość szybkiego filtrowania postępowań według czasu trwania konkretne wskazanie z oznaczeniem w kolorze.</p> <p>Przedstaw szybkie wyszukanie interesującego nas postępowania według jego opisu na podstawie „słowa klucza” – wyszukiwanie postępowań przygotowawczych prowadzonych przez danego referenta w danej jednostce, omów szybkie wyszukanie zastosowanych środków zapobiegawczych w danym postępowaniu, przedstaw wyszukanie powołanych biegłych w danym postępowaniu, przedstaw możliwość</p>

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			<p>wykonania na poziomie KMP/KPP analiz według różnych kryteriów. Przedstaw możliwości wykorzystania informacji znajdujących się w KCIK. Omów cel utworzenia oraz zasady funkcjonowania Systemu Informacji Operacyjnych, ze zwróceniem uwagi na rodzaj informacji gromadzonych w SMI, CBIU oraz możliwości ich wykorzystania (zapytania i analiza). Scharakteryzuj kategorie osób podlegających rejestracji w bazie PRIM.</p>
<p>4. Sprawdzanie i wprowadzanie informacji o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobach, - wydarzeniach, przestępstwach, postępowaniach, - przedmiotach. 	15	pogadanka, ćwiczenia	<p>Sprawdź i ugruntuj wiedzę i umiejętności wyniesione przez słuchaczy ze szkolenia zawodowego podstawowego w zakresie dokonywania sprawdzeń. Zinterpretuj wyniki sprawdzeń, zwracając uwagę na związek uzyskanej informacji z dalszym działaniem policjanta oraz na konsekwencje, jakie mogą wystąpić po niewłaściwej interpretacji wyniku. Sprawdzaj sposób zrozumienia przez słuchaczy przekazywanej wiedzy. Powiąż omawiane kwestie z informacjami uzyskanymi przez słuchaczy w trakcie zajęć z pracy operacyjnej i dochodzeniowo-śledczej. Sprawdzenie podlega zaliczeniu. Wskaż podstawy, sposoby, formy rejestrowania przestępstwa i postępowania, osób, podmiotu oraz rzeczy. Wymień zdarzenia, osoby, podmioty i rzeczy podlegające rejestracji. Zaprezentuj i omów konstrukcję oraz sposób wypełniania formularzy rejestrujących przestępstwo (zdarzenia), utracone rzeczy. Zapoznaj z funkcją i budową katalogu cech charakterystycznych przestępstw i rysopisów. Na podstawie założenia, poleć sporządzenie formularzy rejestrujących osoby, przestępstwa, przedmiot, w różnych konfiguracjach podmiotowych i przedmiotowych. Rejestracja podlega zaliczeniu. Omów rejestrację osób objętych zakazem stadionowym.</p>

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
5. Praktyczne wykorzystanie programu LINK2	16	wykład, ćwiczenia	<p>Omów program LINK2 oraz możliwości jego wykorzystania w procesie wykryczym. Przedstaw podstawy pracy z programem, scharakteryzuj dane możliwe do przetwarzania przy wykorzystaniu programu oraz sposoby dokumentowania czynności. Zwróć uwagę na ograniczenia możliwości wykorzystania programu wynikające z ilości lub złożoności danych.</p> <p>Wskaż na możliwość zlecenia analizy kryminalnej.</p> <p>Na podstawie założeń poleć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie danych telekomunikacyjnych do importu, - dokonanie importu danych telekomunikacyjnych do programu LINK2 bez szablonu, - utworzenie szablonów importu i dokonanie importu danych za pomocą szablonów, - wyszukiwanie relacji między obiektami oraz obiektami i zdarzeniami, - zwizualizowanie powiązań na diagramie, - przygotowanie raportów, - zwizualizowanie danych na mapie, - sporządzenie dokumentacji w formie notatki urzędowej. <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p> <p>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p>
6. Platformy kontaktu w ramach SIS II w związku z wykorzystaniem kanałów informacyjnych SIRENE	4	wykład, dyskusja	<p>Uzupełnienie wiedzy słuchaczy z zakresu informacji na temat współpracy międzynarodowej Policji w ramach obowiązujących procedur SIS II oraz zadań i obowiązków wynikających z współdziałania z komórką SIRENE.</p>

TEMAT NR 2: Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić zasady ujawniania i zabezpieczania śladów,
- wnioskować na podstawie ujawnionych śladów,
- formułować pytania do biegłych różnych specjalności,
- wskazać możliwości badawcze śladów,
- zabezpieczyć materiał porównawczy do badań,
- zdaktyloskopować osobę,
- sporządzić rysopis,
- określić czynności wchodzące w skład kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia,
- określić skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej,
- wskazać podstawy prawne, cele oględzin i zasady ich przeprowadzania,
- przeprowadzić oględziny miejsca, osoby i rzeczy,
- omówić specyfikę oględzin różnych kategorii zdarzeń,
- dokumentować oględziny miejsca, osoby i rzeczy.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Taktyka i technika kryminalistyczna w procesie wykrywczym.	2	pogadanka	Odwołując się do wiedzy i doświadczenia słuchaczy, przypomnij pojęcie śladu kryminalistycznego. Wskaż różne kryteria podziału śladów, zwracając szczególną uwagę na trójpodział śladów ze względu na mechanizm powstawania. Zaprezentuj i omów rodzaje śladów, miejsca ich występowania. Przedstaw zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego oraz opisu śladu w protokole oględzin. Zwróć uwagę na możliwości badawcze, w tym badania kompleksowe oraz wnioskowanie na podstawie śladu.
2. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów linii papilarnych, uszu, warg i rękawiczek. 3. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów linii papilarnych, uszu, warg rękawiczek.	2	dyskusja, ćwiczenia	Omów podstawy prawne daktyloskopowania osób. Scharakteryzuj pojęcia: daktyloskopia, cheiloskopia, otoskopia, odontoskopia, gantiskopia oraz metody ujawniania i zabezpieczania śladów linii papilarnych. Podkreśl ich właściwości. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu śladów w protokole oględzin. Wskaż możliwości badawcze omawianych śladów oraz wnioskowanie na ich podstawie. Podkreśl znaczenie zbiorów daktyloskopijnych (AFIS, CRD, WRD). Omów zasady prowadzenia zbiorów i ich praktyczne wykorzystanie i rodzaje pytań do biegłego.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
4. Daktyloskopowanie osób.	2	pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź pokaz daktyloskopowania. Podziel słuchaczy na zespoły dwuosobowe, gdzie jedna osoba pełni rolę daktyloskopowanego, natomiast druga dokonuje daktyloskopowania i wypełnia karty daktyloskopijne. Po zakończeniu czynności poleć zmianę ról. W trakcie daktyloskopowania zwróć uwagę na dokładność, czytelność oraz techniczną poprawność wykonanych odbitek, jak również na poprawne wypełnienie karty. Karty daktyloskopijne podlegają zaliczeniu.
5. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów mechanoskopijnych. 6. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów mechanoskopijnych.	2	dyskusja	Przypomnij pojęcie mechanoskopii, mechanizm powstawania, rodzaje śladów mechanoskopijnych i miejsca ich występowania. Wskaż sposoby ujawniania i zabezpieczania tych śladów pod względem technicznym i procesowym oraz możliwości wnioskowania. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu śladów w protokole oględzin. Omów zakres i formy badań mechanoskopijnych oraz sposoby pobierania materiału porównawczego. Wskaż na możliwości wykorzystania zbiorów prowadzonych w CLKP.
7. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów traseologicznych. 8. Wnioskowanie na podstawie śladów traseologicznych.	2	dyskusja	Przypomnij pojęcie traseologii, rodzaje śladów traseologicznych i mechanizm ich powstawania. Omów sposoby ich ujawniania i zabezpieczania pod względem technicznym i procesowym. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu takich śladów w protokole oględzin. Wskaż na możliwości badawcze tych śladów oraz znaczenie wnioskowania.
9. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów biologicznych i mikrośladów. 10. Wnioskowanie na podstawie śladów biologicznych.	2	dyskusja, pokaz	Przypomnij podział śladów biologicznych, zasady ujawniania i zabezpieczania pod względem technicznym i procesowym oraz wnioskowanie na podstawie tych śladów. Wskaż podstawy prawne i zasady pobierania materiału genetycznego (porównawczego) do badań biologicznych. Przeprowadź pokaz pobierania próbek materiału genetycznego ze śluzówki policzków (zgodnie z zasadami zawartymi w pakiecie). Omów protokół pobrania próbek służących do uzyskania kodu genetycznego. Wskaż możliwości wykorzystania zbioru danych genetycznych. Przy omawianiu mikrośladów podaj sposoby ujawniania i zabezpieczania oraz wyjaśnij pojęcie śladów kontaktowych i bezkontaktowych.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
11. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów użycia broni palnej. 12. Wnioskowanie na podstawie śladów użycia broni palnej. 13. Możliwości badawcze broni palnej i śladów jej użycia.	2	dyskusja	Przypomnij pojęcie broni i jej rodzaje. Wskaż rodzaje śladów użycia broni palnej, zasady ujawniania oraz sposób ich zabezpieczenia, możliwości badawcze i wnioskowanie na podstawie śladów użycia broni palnej oraz pojęcie i sposób zabezpieczenia śladów powystrzałowych GSR. Podkreśl możliwości wykorzystania Automatycznego Systemu Identyfikacji Broni „Arsenał” i Krajowego Zbioru Łusek i Pocisków.
14. Ujawnianie i zabezpieczanie dokumentów. 15. Pobieranie materiału porównawczego. 16. Kartoteka Dokumentów Anonimowych. 17. Możliwości badawcze dokumentów.	2	dyskusja	Zwróć uwagę na prawne i kryminalistyczne pojęcie dokumentu. Omów podstawowe zasady postępowania z dokumentami stanowiącymi materiał dowodowy oraz metody ich zabezpieczenia technicznego i procesowego. Wskaż podstawy faktyczne i prawne pobierania materiału porównawczego, zwracając szczególną uwagę na pobieranie wzorów pisma ręcznego, podpisów oraz dokumentów sporządzonych innymi technikami. Podkreśl stosowane sposoby zabezpieczeń dokumentów przed fałszerstwem oraz spotykane sposoby fałszowania dokumentów, pieniędzy, dowodów tożsamości, kart płatniczych. Wskaż możliwości badawcze dokumentów oraz zakres wnioskowania.
18. Badania fonoskopijne. 19. Badania audiodokumentów. 20. Badania wariograficzne, ich znaczenie w badaniach wykrywczych.	2	wykład	Omów pojęcie fonoskopia, zakres i metody badań fonoskopijnych (w tym metody automatycznego kryminalistycznego rozpoznawania mówców, audytywną ocenę autentyczności nagrania). Wskaż na zasady zabezpieczenia materiału dowodowego, pobierania materiału porównawczego do badań. Przedstaw możliwości badawcze z zakresu fonoskopii. Omów podstawę prawną i metody badań wariograficznych oraz warunki ich stosowania. Zwróć uwagę na znaczenie tzw. analizatora głosu.
21. Ślady osmologiczne. 22. Zasady pobierania materiału porównawczego, przechowywania śladów osmologicznych.	2	dyskusja	Omów pojęcie zapachu jako śladu kryminalistycznego, sposobu zabezpieczenia pod względem technicznym i procesowym podczas oględzin miejsca zdarzenia. Wskaż podstawy prawne oraz zasady pobierania materiału porównawczego śladów zapachowych człowieka. Omów znaczenie ekspertyzy osmologicznej, możliwości badawcze i wnioskowanie na podstawie śladów zapachowych.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
23. Badania antroposkopijne. 24. Rysopis sprawcy i inne cechy identyfikujące. 25. Sporządzanie opisu wyglądu zewnętrznego sprawcy.	2	wykład, ćwiczenia	<p>Omów możliwości badań antroposkopijnych (odtworzenie wyglądu osób, rzeczy, regresja wiekowa, regresja wiekowa, udział w identyfikacji osób i zwłok). Charakteryzując portret pamięciowy, wskaż różnicę między portretem pamięciowym a rysopisem. Omów cechy statyczne i dynamiczne opisu wyglądu osoby.</p> <p>Przedstaw sposoby odtwarzania wyglądu zewnętrznego człowieka. Zwróć uwagę na zasady opisu przedmiotów znajdujących się w posiadaniu osoby. Omów możliwości sporządzania rysopisu sprawcy na miejscu zdarzenia. Następnie podziel słuchaczy na dwuosobowe zespoły i poleć sporządzenie rysopisu w formie opisowej wybranej osoby, z którą słuchacze mieli wcześniej kontakt. Po zaprezentowaniu prac przez przedstawicieli zespołów w obecności osoby opisywanej, poproś o dokonanie porównania i oceny dokładności wykonanego zadania.</p> <p>Rysopis podlega zaliczeniu.</p>
26. Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia. 27. Podstawy prawne, cele oględzin oraz zasady ich przeprowadzania. 28. Skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej. 29. Specyfika oględzin różnych zdarzeń. 30. Dokumentowanie wyników oględzin: <ul style="list-style-type: none"> - protokół oględzin, - szkice, - metryczki śladowe, - notatka pooględzinowa, - dokumentacja fotograficzna. 	5	wykład, pogadanka, ćwiczenia	<p>Przypomnij istotę kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia, skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej oraz podstawy prawne, cele i zadania oględzin. Podkreśl możliwość dokonywania samodzielnie oględzin przez policjanta służby kryminalnej. Posługując się przykładami z praktyki, wyjaśnij zasady ich przeprowadzenia. Przedstaw formy dokumentowania przebiegu i wyników oględzin. Omów zasady sporządzania protokołu oględzin, szkicu oraz notatki pooględzinowej. Zaprezentuj podstawowe zasady sporządzania dokumentacji fotograficznej miejsca zdarzenia. W oparciu o przykłady z praktyki, omów specyfikę oględzin różnych zdarzeń, np. rozboje, pobicie, oszustwa, wymuszenie rozbójnicze, pożary, katastrofy, wypadki komunikacyjne.</p>
31. Oględziny miejsca zdarzenia.	4	praca w grupach, ćwiczenia	<p>Podziel słuchaczy na czteroosobowe grupy i poleć przeprowadzenie oględzin miejsca zdarzenia oraz sporządzenie: protokołu oględzin, szkicu roboczego, metryczki śladu, notatki pooględzinowej. Opracowując założenia do ćwiczeń, uwzględnij prowadzenie oględzin w terenie otwartym.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
32. Analiza protokołu oględzin rzeczy i osoby.	1	analiza przypadku	Przeprowadź ćwiczenia, w trakcie których słuchacze dokonają analizy protokołów oględziny rzeczy i osoby oraz omów ich merytoryczną zawartość.
33. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja, pogadanka	Oceń sporządzoną dokumentację pod względem estetyki, poprawności formalnej i merytorycznej oraz językowej. Oceń pracę grupy pod względem sprawności działania, efektywności i współpracy między jej członkami.
34. Zaliczenie tematu nr 2.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 3: Podstawy kryminologii.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie przestępstwa i przestępczości jako przedmiotu badań kryminologicznych,
- określić teorie kryminologiczne,
- określić szczególne kategorie przestępstw i sprawców,
- określić pojęcie ofiary przestępstwa w kryminologii.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Przestępstwa i przestępczość jako przedmiot badań kryminologicznych. 2. Teorie kryminologiczne. 3. Szczególne kategorie przestępstw i sprawców. 4. Problematyka ofiary przestępstwa w kryminologii.	4	wykład	Scharakteryzuj pojęcie przestępstwa i przestępczości jako przedmiotu badań kryminologicznych. Omów teorie kryminologiczne oraz szczególne kategorie przestępstw i sprawców. Zwróć szczególną uwagę na problematykę ofiary przestępstwa w kryminologii.

TEMAT NR 4: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia i paserstwa.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia i paserstwa,
- scharakteryzować metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem,
- określić kryteria typowania sprawców kradzieży lub kradzieży z włamaniem,
- analizować materiały operacyjne,
- wypracować czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia i paserstwa.	3	pogadanka, ćwiczenia	W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion wybranych przestępstw przeciwko mieniu z art. 278, art. 279, art. 284, art. 288, art. 291 i art. 292 kk, a także np. w przypadku wspólności majątkowej małżeńskiej pokrzywdzonych. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji.
2. Metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem. 3. Kryteria typowania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem. 4. Czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo.	2	pogadanka	Odwołując się do wiedzy słuchaczy, omów wybrane metody działania sprawców kradzieży lub kradzieży z włamaniem. W trakcie realizacji zajęć zwróć szczególną uwagę na kradzieże: mieszkaniowe, kieszonkowe, pojazdów oraz kradzieże z włamaniem do różnych obiektów. Omów typowania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem oraz sprawdzania ich alibi. Wypracuj ze słuchaczami czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo.
5. Analiza informacji operacyjnej dotyczącej kradzieży i kradzieży z włamaniem.	2	symulacja, ćwiczenia	Na podstawie przygotowanego założenia, przeprowadź symulację spotkania ze współpracownikiem, mającą na celu weryfikację uzyskanej wcześniej informacji operacyjnej. Zaleć, aby rolę współpracownika odegrał drugi nauczyciel policyjny. W zajęciach wskazany jest udział psychologa policyjnego. Podsumowując zajęcia, omów taktykę prowadzenia rozmowy (komunikacja werbalna i pozawerbalna) i wskaż popełnione błędy.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			Poleć słuchaczom sporządzenie raportu z kontaktu ze współpracownikiem i meldunku informacyjnego. Na podstawie przygotowanego założenia zleć sporządzenie raportu w sprawie powołania osoby wspomagającej. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
6. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	praca w grupach, dyskusja	Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowej sprawy operacyjnej, dotyczącej kradzieży lub kradzieży z włamaniem pod kątem: zasadności wszczęcia, sposobu prowadzenia, wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów.
7. Omówienie dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 5: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa rozbójnicze i uprowadzenia osób.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne o przestępstwa rozbójnicze i uprowadzenia osób,
- wskazać czynności w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo rozbójnicze i uprowadzenie osoby,
- rozróżnić metody dokonywania przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób,
- wskazać metody pracy operacyjnej przydatne w ustalaniu sprawców przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób,
- analizować materiały operacyjne.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób.	3	pogadanka, ćwiczenia	W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw rozbójniczych. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie zarzutów.
2. Metody działania sprawców przestępstw rozbójniczych. 3. Kryteria typowania sprawców przestępstw rozbójniczych. 4. Wstępne czynności policjanta po uzyskaniu informacji o zaistniałym przestępstwie. 5. Rola pokrzywdzonego w przestępstwie uprowadzenia osoby.	2	dyskusja	Posługując się przykładami, przedstaw metody działania sprawców rozbojów w terenie otwartym i pomieszczeniach. Omów znaczenie zabezpieczenia dopływu informacji z miejsc zbytu przedmiotów utraconych w wyniku rozbojów w dalszym procesie wykrywczym. Przedstaw kryteria typowania sprawców omawianych przestępstw. Zwróć uwagę na upozorowanie rozboju. Wypracuj ze słuchaczami czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo rozbójnicze. Wskaż na znaczenie współdziałania z ofiarami przestępstw rozbójniczych, w tym na specyfikę postępowania z osobami współpracującymi z Policją w ramach działań podjętych w związku ze zgłoszonym uprowadzeniem osoby. Zaaakcentuj możliwość wykorzystania techniki operacyjnej w ww. działaniach. Zwróć uwagę na metodykę postępowania w przypadku uzyskania informacji o uprowadzeniu osoby.
6. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	1	praca w grupach, dyskusja	Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowej sprawy operacyjnej dotyczącej przestępstwa rozbójniczego pod kątem: zasadności wszczęcia, sposobu prowadzenia, wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów.

TEMAT NR 6: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa oszustwa.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne o przestępstwa oszustwa,
- rozpoznawać wybrane rodzaje oszustw i metody działania ich sprawców,
- omówić czynności, które należy podjąć po uzyskaniu informacji o oszustwie,
- wskazać kryteria typowania sprawców oszustw,
- scharakteryzować czynności wykrywcze w sprawach o oszustwo.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Ustawowe znamiona przestępstw oszustwa: klasycznego, kredytowego i ubezpieczeniowego. 2. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa oszustwa.	3	wykład, ćwiczenia	Podaj różnice między poszczególnymi rodzajami oszustw. W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę.
3. Wybrane rodzaje oszustw i metody działania ich sprawców. 4. Czynności wykrywcze, zmierzające do ustalenia i zatrzymania sprawcy oszustwa. 5. Kryteria typowania sprawców oszustw.	2	dyskusja, ćwiczenia	Posługując się przykładami, omów rodzaje i metody działania sprawców oszustw na szkodę osób fizycznych, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i Skarbu Państwa. Określ pierwsze czynności policjanta przyjmującego informację o oszustwie – zaakcentuj konieczność szybkiej reakcji po otrzymaniu informacji o tym przestępstwie. Podkreśl możliwość wykorzystania policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów informatycznych oraz konieczność koordynowania przedsięwzięć wykrywczych z ogniwami operacyjnymi i dochodzeniowymi innych jednostek Policji oraz wykorzystanie środków masowego przekazu. Omów kryteria typowania sprawców oszustw. Na podstawie założenia poleć sporządzenie formularza sprawdzającego i rejestrującego podmiot gospodarczy w PSI. Formularz nie podlega zaliczeniu.
6. Zaliczenie tematów 3–6.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 7: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstwa z ustawy o zapobieganiu narkomanii,
- rozróżniać środki odurzające i substancje psychotropowe,
- określić tryb postępowania z osobą będącą pod wpływem działania środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- zatrzymać osobę podejrzaną o posiadanie narkotyków oraz przeszukać ją, jej odzież i podręczne przedmioty i udokumentować te czynności,
- określić zasady stosowania testerów do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz sporządzić protokół użycia testera narkotykowego.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Rodzaje środków odurzających i substancji psychotropowych, sposoby ich zażywania. 2. Przepisy karne z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. 3. Objawy psychiczne i fizyczne występujące u osób zażywających narkotyki.	3	wykład, pokaz, pogadanka	W nawiązaniu do doświadczenia życiowego słuchaczy, omów problematykę narkomanii w Polsce, podkreślając jej kryminogeny charakter. W oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii omów przepisy karne wymienione w ustawie. Wykorzystując prezentację multimedialną lub filmy oraz tablice z narkotykami, omów rodzaje narkotyków oraz wskaż na symptomy mogące świadczyć o zażyciu narkotyku (stany fizyczne i psychiczne) charakterystyczne dla ich zażywania.
4. Zasady posługiwania się testerami do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz ich użycie.	3	pokaz, dyskusja	Zademonstruj działanie i użycie testerów do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz zapoznaj słuchaczy z protokołem użycia testera narkotykowego oraz wskaż podstawy prawne jego użycia. Wskaż na możliwości typowania osób i miejsc w ramach rozpoznania zjawiska narkomanii z wykorzystaniem różnych źródeł informacji, w tym pochodzących z Internetu. Zwróć uwagę na specyficzną strukturę grup przestępczych związanych z tym zjawiskiem oraz rolę nieletnich w dystrybucji narkotyków. Podkreśl znaczenie i możliwości ścisłej współpracy z innymi służbami Policji w czynnościach wykrywczych. Wskaż na specyfikę oględzin miejsca produkcji narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania zasad bezpieczeństwa, udziału biegłego i właściwego zabezpieczenia dowodów rzeczowych.
5. Zatrzymanie osoby podejrzaney o posiadanie narkotyków. 6. Przeszukanie osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów.	3	symulacja, ćwiczenia	Na podstawie założenia, przeprowadź symulację zatrzymania i przeszukania osoby podejrzaney o posiadanie narkotyków. W miarę możliwości zajęcia powinny być realizowane wspólnie z nauczycielem interwencji policyjnych.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			Omawiając przeprowadzoną symulację, zwróć uwagę na właściwy wybór miejsca, sposób przeszukiwania osoby i rzeczy. Po podsumowaniu wykonanych czynności, poleć słuchaczom sporządzenie: protokołu przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów, protokołu zatrzymania osoby, protokołu użycia testera narkotykowego oraz notatki urzędowej z wykonanych czynności. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
7. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	2	ćwiczenia	Na podstawie przygotowanego założenia słuchacze sporządzają decyzję o wszczęciu oraz plan sprawy operacyjnej. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 8: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić ustawowe znamiona przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- kwalifikować stany faktyczne o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- scharakteryzować zasady postępowania z osobą zgwałconą,
- analizować materiały procesowe,
- sporządzić decyzję o wszczęciu i plan rozpracowania operacyjnego.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa: <ul style="list-style-type: none"> - zgwałcenia, - wykorzystania seksualnego osoby bezradnej lub niepoczytalnej, - wymuszenia współżycia płciowego na osobie zależnej lub w krytycznym położeniu, - obcowania płciowego z małoletnim poniżej lat 15. 	4	pogadanka, ćwiczenia, dyskusja	Przypomnij znamiona przestępstwa zgwałcenia oraz omów znamiona innych przestępstw przeciwko wolności seksualnej. W oparciu o przygotowane założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę.
2. Charakterystyka sprawców zgwałceń. 3. Postępowanie po otrzymaniu informacji o zgwałceniu. 4. Kryteria typowania sprawców zgwałceń. 5. Rola psychologa policyjnego w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej. 6. Przeciwdziałanie i zwalczanie pedofilii.	2	wykład, dyskusja, pokaz	Scharakteryzuj sprawców zgwałceń, w tym zbiorowych i seryjnych. Wskaż metody działania sprawców zgwałceń, uwzględniając użycie środków farmakologicznych oraz postępowanie Policji po otrzymaniu informacji o zgwałceniu. Zaprezentuj pakiet do zabezpieczania śladów przestępstwa na tle seksualnym. Zwróć szczególną uwagę na sposób postępowania w przypadku zgłoszenia przestępstwa przez osoby pokrzywdzone w wieku do 15 lat albo osoby będące pokrzywdzonymi przestępstwami z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej, albo przestępstwami określonymi w rozdziale XXV kk (art. 185a § 1 – art. 185d). Wskaż na obligatoryjną rolę sądu, obligatoryjny udział psychologa policyjnego (art. 185a– art. 185b kpk) i zakaz wykonywania czynności z udziałem pokrzywdzonych przez policjantów. Wskaż na specyfikę oględzin ciała i odzieży osoby pokrzywdzonej, a także

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			<p>sprawcy zgwałcenia oraz rolę badań lekarskich. Nawiąż do praw, które należy respektować w przypadku przyjęcia zawiadomienia od ofiary przestępstwa zgwałcenia.</p> <p>Wskaż najczęściej popełniane przez policjantów błędy z psychologicznego punktu widzenia. Wskaż kryteria typowania sprawców zgwałceń.</p> <p>Zajęcia powinny być realizowane wspólnie z psychologiem policyjnym.</p> <p>Omów metody działania sprawców pedofilii. Wskaż źródła informacji o przestępstwie pedofilii oraz algorytm postępowania w sytuacji ujawnienia takiego przestępstwa.</p>
7. Analiza materiałów procesowych.	2	ćwiczenia	<p>Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy materiałów procesowych dotyczących przestępstwa zgwałcenia. Na podstawie tych materiałów słuchacze wypracują wersje operacyjne oraz czynności wykrywcze do planu rozpracowania operacyjnego.</p>

TEMAT NR 9: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu,
- scharakteryzować motywy działania sprawców bójek, pobić i zabójstw,
- omówić czynności po uzyskaniu informacji o bójce, pobiciu i zabójstwie,
- przeprowadzić oględziny miejsca znalezienia zwłok,
- omówić metody identyfikacji NN zwłok,
- określić zasady typowania sprawców bójek, pobić i zabójstw,
- analizować materiały operacyjne i procesowe oraz sporządzić decyzję o wszczęciu i plan rozpracowania operacyjnego.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.	5	pogadanka, ćwiczenia	Nawiązując do wiedzy słuchaczy przypomnij znamiona przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. W oparciu o przykłady z praktyki zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstwa z art. 148-149, 155, 156-160, 162 kk. W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę.
2. Motywy działania sprawców bójek i pobić. 3. Źródła informacji o przestępstwie, pokrzywdzonym i sprawcy. 4. Czynności wykrywcze zmierzające do ustalenia i zatrzymania sprawcy. 5. Kryteria typowania sprawców bójek i pobić.	2	wykład, pogadanka	Omów i scharakteryzuj sprawców bójek i pobić w odniesieniu do motywów ich popełnienia. Przedstaw źródła informacji o przestępstwie, pokrzywdzonym i sprawcy. Wskaż czynności podejmowane po uzyskaniu informacji o przestępstwie bójki lub pobicia. Omów kryteria typowania sprawców bójek i pobić, przedstaw możliwość wykorzystania w tym celu policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów informatycznych.
6. Motywy działania sprawców zabójstw. 7. Źródła informacji o przestępstwie, ofierze i sprawcy. 8. Specyfika oględzin - rola prokuratora i biegłego lekarza na miejscu zdarzenia. 9. Kryteria typowania sprawców zabójstw.	2	pogadanka, pokaz	Omów i scharakteryzuj sprawców zabójstw w odniesieniu do motywów ich popełnienia. Przedstaw algorytm czynności po uzyskaniu informacji o znalezieniu zwłok. Podkreśl rolę i znaczenie bieżącej oceny i analizy materiałów w odniesieniu do sposobu działania sprawcy. Omów znaczenie budowania portretu psychologicznego sprawcy zabójstwa. Omawiając specyfikę oględzin miejsca znalezienia zwłok, podkreśl

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			obowiązek sfotografowania i zdaktyloskopowania zwłok, pobrania materiału biologicznego oraz zabezpieczenia odzieży i rzeczy zmarłego. Przytaczając przykłady, przedstaw rolę biegłego-lekarza podczas oględzin miejsca zabójstwa. Zaprezentuj materiał filmowy (fotograficzny) z oględzin i otwarcia zwłok oraz towarzyszącą dokumentację medyczno-sądową. Omów kryteria typowania sprawców zabójstw.
10. Oględziny miejsca znalezienia zwłok.	5	praca w grupach, ćwiczenia	Podziel słuchaczy na czteroosobowe zespoły, które na podstawie przygotowanych założeń przeprowadzą oględziny miejsca znalezienia zwłok i sporządzą protokół oględzin miejsca zdarzenia, protokół zewnętrznych oględzin zwłok w miejscu znalezienia, metryczkę śladu, szkic roboczy, notatkę pooględzinową. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
11. Wszczęcie sprawy operacyjnej.	3	ćwiczenia	Na podstawie ww. materiałów oraz dodatkowych informacji przygotowanych przez prowadzącego słuchacze w tych samych zespołach sporządzą decyzję o wszczęciu i plan sprawy operacyjnej. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
12. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.
13. Zaliczenie tematów nr 7-9.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 10: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa fałszowania pieniędzy i dokumentów.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów i obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
- scharakteryzować wybrane metody działania sprawców,
- wskazać zasady typowania sprawców przestępstw fałszowania pieniędzy i dokumentów,
- udokumentować czynności związane z przeszukaniem w sprawach o przestępstwa fałszowania pieniędzy i dokumentów.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko dokumentom oraz obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.	3	wykład, ćwiczenia praktyczne	Omów poszczególne przestępstwa. W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę i zbiegu przepisów ustawy. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie zarzutów.
2. Wybrane rodzaje fałszerstw i metody działania sprawców. 3. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych. 4. Wykorzystanie konsultanta.	3	pogadanka	Omów rodzaje fałszerstw i metody działania sprawców. Wskaż znaczenie pracy operacyjnej w procesie wykrywczym, a w szczególności znaczenie źródeł informacji o osobach podejrzanych o produkcję, dystrybucję falsyfikatów znaków pieniężnych. Podkreśl rolę oględzin w przypadku ujawnienia fałszerstwa oraz możliwości wykorzystania biegłych i specjalistów (konsultantów) w procesie wykrywczym. Zapoznaj słuchaczy z instytucjami i zakresem współpracy Policji z nimi w zwalczaniu fałszerstw. Na podstawie założenia słuchacz sporządzi raport w sprawie powołania konsultanta. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
5. Przeszukanie samochodu i osób w sprawach o przestępstwa fałszowania pieniędzy i dokumentów.	5	symulacja, ćwiczenia	Przeprowadź symulację przeszukania mieszkania i osób. W miarę możliwości zajęcia powinny być realizowane wspólnie z nauczycielem interwencji policyjnych. Zwróć uwagę na warunki bezpieczeństwa podczas wykonywania tych czynności oraz zasady postępowania ze znalezionymi przedmiotami. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przeszukania, protokołu przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów, protokołu zatrzymania osoby oraz notatkę urzędową z wykonanych czynności.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			Dokumentacja podlega zaliczeniu.
6. Omówienie dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 11: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa handlu ludźmi oraz przestępstwa im towarzyszące

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne wybranych przestępstw dotyczących handlu ludźmi i przestępstw im towarzyszących,
- wskazać sposób postępowania policjanta w przypadku uzyskania informacji o przestępstwie handlu ludźmi i przestępstwach im towarzyszących,
- wskazać podmioty pozapolicyjne zaangażowane w przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw związanych z handlem ludźmi.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa handlu ludźmi i przestępstwa im towarzyszące.	2	wykład, ćwiczenia	Omów znamiona przestępstwa handlu ludźmi. Nawiąż do przestępstwa zmuszania do prostytucji, sutenerstwa, stręczycielstwa, kuplerstwa. Zwróć uwagę na art. 8 przepisów wprowadzających k.k., w którym określona została odpowiedzialność za przestępstwo spowodowania oddania innej osoby w stan niewolnictwa albo uprawianiu handlu niewolnikami. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę.
2. Metody działania sprawców. 3. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych. 4. Działania o charakterze międzynarodowym, mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie handlu ludźmi. 5. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	wykład, dyskusja	Przedstaw skalę zjawiska handlu ludźmi (do: wykorzystywania seksualnego, niewolniczej pracy, żebractwa, handlu organami w Polsce i na świecie) oraz zjawiska prostytucji. Omów metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych. Omów szczegółowo „Algorytm postępowania funkcjonariuszy organów ścigania w przypadku ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi”. Wskaż źródła informacji o przestępstwach handlu ludźmi. Omów zakres działania komórki organizacyjnej KGP właściwej w zakresie zwalczania handlu ludźmi. Przedstaw podstawy prawne działań międzynarodowych ukierunkowanych na zapobieganie i zwalczanie handlu ludźmi (konwencje międzynarodowe, protokoły ONZ, Rady Europy oraz Unii Europejskiej). Omawiając zjawisko handlu ludźmi, nawiązuj do praw człowieka. Na podstawie założenia słuchacz sporządzi wniosek o obserwację planową. Dokumentacja podlega zaliczeniu.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
6. Omówienie dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 12: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego,
- scharakteryzować taktykę prowadzenia czynności wykrywczych,
- wskazać postępowania policjanta przy próbie przekupstwa.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.	3	wykład, ćwiczenia, dyskusja	Zwróć uwagę na przepisy rozdziału XXIX k.k. oraz przepisy regulujące przestępstwo łapownictwa wyborczego, sportowego i gospodarczego. W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych z uwzględnieniem form stadialnych, zjawiskowych i zbiegu przepisów ustawy oraz okoliczności nadzwyczajnie zastrzegających karę. Omów instytucję czynnego żalu.
2. Rozmiary i obszary występowania korupcji w Polsce. 3. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	dyskusja	Omów przyczyny występowania zjawiska korupcji w Polsce i mechanizmy przeciwdziałania temu zjawisku. Przedstaw przewidywane kierunki rozwoju przestępczości korupcyjnej, tendencje oraz nowe obszary zagrożenia. Wskaż sposoby kamuflowania wręczania korzyści majątkowych i osobistych. Omów specyfikę zbierania dowodów oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych wskazując na sposoby rozbijania solidarności sprawców tych przestępstw.

TEMAT NR 13: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu oraz z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw w sprawach o przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu oraz z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych
- scharakteryzować przestępstwa wzięcia zakładnika, udziału w niebezpiecznym zbiegowisku, niszczenia infrastruktury, przestępstw z nienawiści, udziału w przestępczości zorganizowanej i nielegalnego obrotu bronią i amunicją oraz z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych,
- scharakteryzować taktykę prowadzenia czynności wykrywczych.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu oraz z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.	2	wykład, ćwiczenia, dyskusja	W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu. Szczególną uwagę słuchaczy zwróć na znamiona przestępstwa, udziału w niebezpiecznym zbiegowisku, niszczenia infrastruktury, przestępstw z nienawiści, udziału w przestępczości zorganizowanej i nielegalnego obrotu bronią i amunicją. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom: 1) dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę, 2) sporządzenie poprawnych zarzutów. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji oraz zarzutów.
2. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych. 3. Udział biegłych i współdziałanie z CBŚP i ABW.	2	dyskusja, pokaz, ćwiczenia	Omów specyfikę zbierania dowodów oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych, wskazując na związki tej kategorii przestępstw z przestępczością zorganizowaną i konieczność współpracy w procesie wykrywczym z CBŚP i ABW. Zaprezentuj materiał filmowy z przebiegu imprezy masowej. Na podstawie zaprezentowanego materiału, wypracuj w ramach dyskusji czynności wykrywcze, zmierzające w kierunku ustalenia sprawcy i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej.
4. Zaliczenie tematów 10–13	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 14: Przestępczość komputerowa.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne o przestępstwa komputerowe,
- wskazać metody działania sprawców,
- omówić metody ujawniania i zabezpieczania dowodów przestępczości komputerowej,
- omówić sposób postępowania przy zabezpieczaniu elektronicznych nośników informacji.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Ustawowe znamiona przestępstw komputerowych.	2	wykład, praca w grupach, dyskusja	<p>W oparciu o przepisy kk oraz ustaw szczególnych omów przestępstwa komputerowe, ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw z art. 190a, art. 191a i art. 267 – art. 269b kk.</p> <p>Podziel słuchaczy na dwuosobowe zespoły i każdej z nich przydziel jeden rodzaj założenia (wybrany przepis) dotyczący przestępstwa komputerowego. Zadaniem słuchaczy jest określenie ustawowych znamion przestępstwa. Wywołaj dyskusję na temat trafności opisu znamion i wątpliwości interpretacyjnych. Przedstaw opis kilku działań przestępczych i zleć dokonanie ich kwalifikacji.</p> <p>Omów znamiona najczęściej popełnianych przestępstw w sieci teleinformatycznej (w odniesieniu do informacji pochodzących z biuletynu).</p>
2. Charakterystyka przestępczości komputerowej. 3. Metody ujawniania i zabezpieczania dowodów. 4. Procesowo-techniczne zabezpieczanie nośników informatycznych dla potrzeb procesu karnego.	4	dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia	<p>Wskaż na najistotniejsze trendy w rozwoju przestępczości teleinformatycznej. Scharakteryzuj różnice między cybernaruszeniem a przestępstwem komputerowym. Zaprezentuj metody operacyjnego i procesowego ujawniania, zabezpieczania dowodów przestępczości komputerowej. Wskaż podstawowe elementy i zasady dotyczące zabezpieczania nośników informatycznych oraz sprzętu komputerowego.</p> <p>Zleć w zespołach dwuosobowych zabezpieczanie (procesowe i techniczne) nośników informatycznych. Poleć słuchaczom sporządzenie propozycji zapisu w protokole oględzin miejsca w zakresie zabezpieczenia nośnika informatycznego oraz wykonanie metryczki śladu.</p> <p>W miarę możliwości zajęcia powinny być prowadzone przez dwóch nauczycieli policyjnych realizujących zagadnienia z zakresu informatyki oraz zagadnienia z zakresu techniki kryminalistycznej.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>

Zagadnienia	Godz. lecyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
5. Zaliczenie tematów nr 1 i 14.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena ze sprawdzianu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 15: Stres i wypalenie zawodowe.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozpoznać u siebie objawy nadmiernego stresu,
- dostrzec wpływ stresu na funkcjonowanie psychofizyczne i w sferze kontaktów międzyludzkich,
- dostrzec rodzaje stresorów, które go dotyczą oraz będzie starał się je niwelować,
- rozpoznać symptomy rozwijającego się wypalenia zawodowego, a także będzie miał świadomość przyczyn wypalenia,
- rozpoznać fazy wypalenia zawodowego,
- wskazać, zastosować i wypracować optymalne dla siebie sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem zawodowym.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Objawy i konsekwencje nadmiernego stresu dla zdrowia człowieka. 2. Najczęściej spotykane reakcje na stres. 3. Sposoby radzenia sobie ze stresem (techniki relaksacji). 4. Pojęcie i przyczyny wypalenia zawodowego. 5. Objawy wypalenia zawodowego. 6. Konsekwencje wypalenia. 7. Sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem. 	4	wykład, pogadanka, pokaz	<p>W drodze dyskusji, odwołując się do doświadczenia i wiedzy słuchaczy, wyjaśnij pojęcie stresu i omów rodzaje stresorów.</p> <p>Przedstaw objawy i konsekwencje nadmiernego stresu w sferze wpływu na: zachowanie, emocje, myślenie i zdrowie fizyczne człowieka.</p> <p>Omów rodzaje stresu ze względu na siłę stresora i czas jego trwania (doraźny, przewlekły i periodyczny).</p> <p>Przedstaw najczęściej spotykane reakcje na stres: agresja, regresja, fiksacja, wycofanie się, pogodzenie się z sytuacją (trwanie w stresie), próba obejścia przeszkody (osiągnięcie celu inną metodą), ucieczka, wypieranie, projekcja, racjonalizacja i in.</p> <p>Przedstaw konsekwencje stresu w aspekcie funkcjonowania zawodowego, z akcentem na syndrom wypalenia zawodowego. Wskaż podmioty, u których policjant może szukać pomocy. Omów rolę psychologa policyjnego w jednostkach organizacyjnych Policji.</p> <p>Omów przyczyny wypalenia zawodowego: osobiste (predyspozycje osoby; m.in. typ osobowości A) i pozaosobiste (np. związane z charakterem wykonywanej pracy). Scharakteryzuj objawy wypalenia zawodowego: fazę wyczerpania emocjonalnego, „depersonalizacji” i braku osiągnięć w pracy.</p> <p>Przedstaw konsekwencje wypalenia zawodowego w aspekcie: funkcjonowania fizycznego, emocjonalnego, zawodowego i w sferze relacji międzyludzkich.</p> <p>W drodze dyskusji z grupą, wypracuj sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem zawodowym. Zaakcentuj potrzebę: zapoznawania pracowników ze zjawiskiem i przebiegiem wypalenia zawodowego,</p>

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			<p>osobowościowej selekcji do zawodów lub na stanowiska szczególnie zagrożone wypaleniem, bieżącej konsultacji trudności i obciążających sytuacji z zespołem pracowników lub ekspertem w danej dziedzinie, oddzielenia pracy zawodowej od życia osobistego, kształtowania przyjaznej atmosfery w zespole oraz poprawnego komunikowania się, stawiania sobie realistycznych celów.</p> <p>Zaprezentuj technikę relaksacji, jako metodę wyciszenia umysłu i długofalowego radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Zaleca się realizację zajęć w ciągu jednego dnia szkoleniowego.</p>

TEMAT NR 16: Etyka w pracy operacyjno-rozpoznawczej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić zasady etyki zawodowej w odniesieniu do pracy operacyjno - rozpoznawczej,
- rozpoznać przypadki łamania zasad etyki.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady etyki zawodowej. 2. Problemy etyczne w pozyskiwaniu materiału dowodowego oraz współpracy z OZI. 3. Moralne trudności i zagrożenia związane z kontaktami ze środowiskiem przestępczym. 4. Moralność a skuteczność działań operacyjno rozpoznawczych. 5. Konflikt wewnętrzny.	2	dyskusja, studium przypadku	Przeprowadź dyskusję, w trakcie której – odwołując się do doświadczenia i wiedzy słuchaczy – wskaż na znaczenie zasad etyki zawodowej w służbie kryminalnej. Przedstaw moralne problemy pozyskiwania materiału dowodowego oraz współpracy z OZI. Omów istotę konfliktu wewnętrznego oraz trudności w jego rozwiązywaniu i podejmowaniu decyzji. Przedstaw najczęściej spotykane konflikty: moralność a prawo, służba a rodzina, przełożeni a koledzy. Analizując konkretne przypadki, omów zdarzenia, w których doszło do naruszeń zasad etyki zawodowej.

TEMAT NR 17: Postępowanie przed sądem I instancji.

CEL: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił ocenić wartość materiału dowodowego zebranego przez policjanta prowadzącego postępowanie przygotowawcze.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Porządek rozprawy głównej. 2. Zachowanie policjanta występującego w sądzie w charakterze świadka. 3. Wpływ jakości dowodów zebranych w postępowaniu przygotowawczym na przebieg i wynik rozprawy głównej.	8	pogadanka, udział w rozprawie, dyskusja	<p>Omów porządek rozprawy głównej. W zakresie postępowania dowodowego – zwróć uwagę na zakres wykorzystania dowodów zebranych w postępowaniu przygotowawczym. Podkreśl, że przebieg i wyniki rozprawy głównej są istotną formą oceny pracy prowadzącego postępowanie przygotowawcze.</p> <p>Omów zachowanie się policjanta występującego w sądzie w charakterze świadka.</p> <p>W czasie realizacji tematu należy umożliwić słuchaczom uczestnictwo w rozprawie sądowej albo przygotować symulację rozprawy sądowej, w trakcie której nastąpi przesłuchanie policjantów w związku ze sporządzoną dokumentacją z oględzin miejsca zdarzenia (albo należy wykorzystać film instruktażowy z przebiegu takiej rozprawy).</p> <p>Dokonaj zaliczenia bloku tematycznego nr III, wystawiając słuchaczom oceną okresową, która jest średnią arytmetyczną ocen bieżących.</p>

BLOK ZAGADNIENIOWY NR IV. DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI STRZELECKICH**TEMAT: Szkolenie strzeleckie.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- bezpiecznie i sprawnie wykonać strzelania przygotowawcze, szybkie, dynamiczne, sytuacyjne,
- szybko i sprawnie przyjmować postawy strzeleckie, dobywać broń (również z kabury operacyjnej), rozpoznawać cel, oddać strzał,
- w sposób właściwy przemieszczać się z bronią oraz korzystać z osłon,
- stosować elementy techniki i taktyki posługiwania się bronią palną,
- usuwać zacięcia broni palnej.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Strzelanie przygotowawcze o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	5	ćwiczenia	Omów zasady bezpieczeństwa, podstawy celnego strzelania i obsługi broni. Zrealizuj strzelania przygotowawcze zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.
2. Strzelanie szybkie o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	8	ćwiczenia	Zrealizuj strzelania szybkie zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.
3. Strzelanie dynamiczne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	13	ćwiczenia	Zrealizuj strzelania dynamiczne w celach szkoleniowych zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.
4. Strzelanie sytuacyjne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	4	ćwiczenia	Zrealizuj strzelania sytuacyjne zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.

Warunkiem zaliczenia bloku nr IV jest zaliczenie wszystkich planowanych strzelań.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR V. UMIEJĘTNOŚCI TAKTYCZNE I TECHNICZNE STOSOWANE DO ZATRZYMANIA NIEBEZPIECZNEGO PRZESTĘPCY

TEMAT: Zatrzymanie niebezpiecznego przestępcy.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- indywidualnie oraz współdziałając w zespole stosować taktykę i techniki obezwładniania osoby,
- indywidualnie oraz współdziałając w zespole stosować taktykę i techniki zakładania kajdanek i sprawdzania osób zatrzymanych,
- indywidualnie oraz współdziałając w zespole stosować taktykę i techniki konwojowania i doprowadzania osób zatrzymanych,
- stosować taktykę i techniki posługiwania się bronią w czasie pościgów, penetracji pomieszczeń, zatrzymań osób poruszających się pojazdami.
- stosować taktykę i techniki zatrzymywania niebezpiecznych przestępców.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Indywidualne i zespołowe techniki obezwładniania osób.	8	pokaz, ćwiczenia	Przypomnij poznane w trakcie szkolenia zawodowego podstawowe techniki obezwładniania osób z wykorzystaniem dźwigni, podcięć, obaleń i duszeń. Omów i zademonstruj techniki zespołowego obezwładniania osoby stawiającej opór za pomocą poznanych technik. Zwróć uwagę na ustawienie, wzajemną asekurację oraz pomoc w obezwładnieniu osoby przez interweniujących policjantów. Omów i zademonstruj techniki obezwładniania osób z wykorzystaniem pałki służbowej (teleskopowej) oraz paralizatora elektrycznego. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.
2. Indywidualne i zespołowe techniki zakładania kajdanek i sprawdzenia osoby oraz taktyka i techniki konwojowania i doprowadzania osób zatrzymanych.	11	pokaz, ćwiczenia	Przećwicz zakładanie kajdanek w sytuacji statycznej, w różnych pozycjach, jak również w sytuacjach dynamicznych, połączonych z obezwładnieniem osoby oraz wykorzystaniem broni. Założenie kajdanek zakończ sprawdzeniem osoby oraz bezpiecznym transportowaniem. Omów taktykę zespołowego konwojowania i doprowadzania osoby zatrzymanej. Zwróć szczególną uwagę na zagrożenia mogące wystąpić w trakcie realizacji konwoju i doprowadzenia. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.
3. Taktyka i techniki posługiwania się bronią w czasie pościgów, penetracji pomieszczeń, zatrzymywania osób poruszających się pojazdami.	8	pokaz, ćwiczenia	Omów, zademonstruj, a następnie przećwicz: a) techniki posługiwania się bronią służbową, b) poruszanie się z bronią w terenie otwartym i zurbanizowanym, c) wejście i poruszanie się z bronią w pomieszczeniach (załomy ścian,

			<p>korytarze, klatki schodowe, pomieszczenia mieszkalne, piwnice), d) techniki usuwania osób z pojazdu. Zaprezentuj wzorcowe procedury postępowania w czasie zatrzymywania osób stawiających opór lub posługujących się niebezpiecznymi narzędziami. Omów zasady prowadzenia pościgu pieszego, zmotoryzowanego i mieszanego oraz zasady współdziałania z partnerem. <u>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</u></p>
4. Taktyka i techniki zatrzymywania niebezpiecznych przestępców.	8	pokaz, ćwiczenia	<p>Przeprowadź w oparciu o założenia, symulację czynności zatrzymania osób w pomieszczeniach lub pojazdach. Ćwiczenia prowadzić z udziałem pozorantów w ubraniach cywilnych oraz użyciem atrap niebezpiecznych przedmiotów. Zwróć szczególną uwagę na właściwe wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego, a także na zastosowaną taktykę i współdziałanie w zespole. <u>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych</u></p>
5. Test umiejętności.	2	sprawdzian wiedzy	<p>Zaliczenie tematu odbywa się w formie dwóch testów umiejętności, odpowiednio z zagadnień 2 i 3 oraz 4 i 5. Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym <i>zaliczono</i> (zal.) albo <i>nie zaliczono</i> (nzal.). <u>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</u></p>

BLOK ZAGADNIENIOWY NR VI. DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY**TEMAT: Pierwsza pomoc.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zastosować odpowiedni algorytm czynności ratowniczych w miejscu wypadku w zależności od jego rodzaju,
- zadbać o własne bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia i podczas kontaktu z potencjalnym materiałem zakaźnym,
- prawidłowo ocenić stan osoby poszkodowanej na miejscu zdarzenia,
- przeprowadzić badanie fizykalne,
- zabezpieczyć poszkodowanego w zależności od stanu i doznanych obrażeń,
- przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową osób dorosłych, dzieci i kobiety w ciąży,
- zabezpieczać różnego rodzaju rany i tamować krwotoki,
- zastosować działania zapobiegające rozwojowi wstrząsu,
- zabezpieczyć urazy układu kostno- stawowego,
- przygotować poszkodowanego do transportu.

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Ocena stanu poszkodowanego: <ul style="list-style-type: none"> - unormowania prawne dotyczące udzielania pierwszej pomocy, - algorytm postępowania na miejscu zdarzenia, - ocena stanu poszkodowanego, - zabezpieczenia poszkodowanego w zależności od doznanych obrażeń, - algorytm postępowania w stanach nagłych, takich jak: zawał serca, atak epilepsji, hipotermia, hipoglikemia. 	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p>Na podstawie obowiązujących aktów prawnych przypomnij obowiązki policjanta w zakresie udzielania pierwszej pomocy, jednocześnie wskazując słuchaczom literaturę źródłową. Przypomnij o moralnym obowiązku policjanta udzielenia pomocy poszkodowanym (zarówno ofierze, jak i sprawcy oraz osobie, w stosunku do której stosujesz środki przymusu bezpośredniego).</p> <p>W dalszej części przypomnij algorytm postępowania na miejscu wypadku w zależności od jego rodzaju. Wykonaj pokaz w celu przypomnienia słuchaczom: wstępnej oceny ABC poszkodowanego, badania szczegółowego (badanie fizykalne) oraz odpowiedniego zabezpieczenia w zależności od stwierdzonego stanu i obrażeń. Wykonując pokaz przypomnij słuchaczom zabezpieczenie poszkodowanego urazowego w pozycji zastanej, przypomnij ułożenie do pozycji bocznej bezpiecznej, przeciwwstrząsowej. Przypomnij algorytmy postępowania w przypadku stanów nagłych.</p> <p>Następnie poleć, aby każdy ze słuchaczy w ramach ćwiczeń pod twoim nadzorem wykonał samodzielnie czynności podejmowane wobec poszkodowanego na miejscu zdarzenia w oparciu o nabytą wiedzę oraz</p>

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
			<p>umiejętności. Wykorzystaj w ćwiczeniach walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, kołnierze ortopedyczne. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p>
<p>2. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielenie pomocy w przypadku niedrożnych dróg oddechowych (zadławienie), - resuscytacja krążeniowo-oddechowa zgodnie ze standardami ERC, - resuscytacja z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora. 	4	<p>wykład, pokaz, ćwiczenia</p>	<p>Podczas realizacji punktów kluczowych przypomnij zagadnienia dotyczące nagłego stanu zagrożenia życia z powodu zatrzymania podstawowych funkcji życiowych (oddechu, krążenia). Uświadom słuchaczom znaczenie czasu podjęcia czynności ratowniczych mających na celu zatrzymanie procesu umierania. Wspólnie ze słuchaczami przeanalizuj znaczenie w działaniach ratowniczych określenia „cztery złote minuty”. Wykonując pokaz, przypomnij algorytm resuscytacji krążeniowo-oddechowej w poszczególnych kategoriach wiekowych oraz kobiet w ciąży. Przypomnij zasady postępowania w przypadku niedrożności dróg oddechowych (zadławienie). Zaprezentuj sposób obsługi automatycznego defibrylatora. Następnie przeprowadź resuscytację krążeniowo-oddechową z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora.</p> <p>Realizując cele praktyczne, słuchacze samodzielnie pod twoim nadzorem, w oparciu o przygotowane wcześniej założenia, w ramach ćwiczeń praktycznych wykonują resuscytację krążeniowo-oddechową zgodnie z algorytmami postępowania ERC.</p> <p>Każdy słuchacz zalicza resuscytację krążeniowo-oddechową. Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p>

Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda	Wskazówki do realizacji
3. Obrażenia wielomiejscowe i wielonarządowe: <ul style="list-style-type: none"> - opatrywanie różnego rodzaju ran, - krwotok, wstrząs – algorytm postępowania, - urazy kostno-stawowe – algorytm postępowania.	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p>Podczas realizacji zajęć przypomnij algorytmy postępowania w przypadku opatrywania różnego rodzaju ran oraz zwróć uwagę na bezpieczeństwo ratownika (rękawiczki).</p> <p>Pokaż prawidłowo przeprowadzone czynności podejmowane wobec osób, które doznały obrażeń tkanek miękkich, u których wystąpił krwotok, doszło do urazu układu kostnego. Wykorzystaj do zajęć praktycznych pozoranta, atrapy ran, złamań i innych urazów, opatrunki osobiste, rękawiczki, walizki pierwszej pomocy z wyposażeniem, szyny.</p> <p>Realizując cele praktyczne, słuchacze samodzielnie, pod twoim nadzorem, w oparciu o przygotowane wcześniej założenia, w ramach ćwiczeń podejmą czynności wobec osób, u których stwierdzają różnego rodzaju rany, krwotoki lub uraz kostno-stawowy.</p> <p>Dokonaj bieżącej oceny wykonywanych czynności.</p> <p>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p>

Warunkiem zaliczenia bloku nr VI jest zaliczenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej.